

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Uredništvo „Domovine“, Knafljeva ulica 5/II., telefon 72

Izhaja vsak četrtek

Naročnina za tuzemstvo: četrtletno 7-50 Din, polletno 15 Din, celoletno 30 Din; za inozemstvo: četrtletno 13 Din, polletno 24 Din, celoletno 48 Din. — Račun pošte hranilnice, podružnice v Ljubljani, št. 10.711.

Malo spomina na klerikalne obljube

Davčne enakosti ne bo — Naši fantje vojaki še ne služijo doma — Reda v naši državni upravi še ni — Prečanske pokrajine v vsem zapostavljene za Srbijo, čeprav plačujejo večje davke kakor Srbija — Kaj neki počenjajo klerikalci v vladi?

Klerikalci so sedaj že lep čas v vladi, to se pravi toliko časa, da bi moralo že nekaj njihovih običajnih predvolilnih obljub iti v klasje. Pred zadnjimi skupščinskimi volitvami so klerikalci na svojih shodih grmeli za enakopravnost, pravico in poštenost v državi, da so mnogi volilci sedli na ta lim, češ: klerikalci bodo prišli v vlado in bodo mogli izpolniti vse obljube ter zadostiti vsem opravičnim zahtevam Slovencev.

No, in kaj se je izpolnilo? Kdo ve povedati, kaj? Naša glavna zahteva po izenačenju davkov se je izpolnila tako, da ne bodo davki nič manjši, nego še deloma večji in tuji popolnoma izenačeni ne bodo. Prečani bomo kakor doslej davčno huje obremenjeni kakor Srbija. Sedanja vlada zlasti noče enakomernega obdavčevanja zemljišč, nego gre celo za to, da davčna neenakomernost ostane ter se davek na zemljišča še poveča. Po vladni izjavi se pričakuje, da bo novi zemljiški davek v vsej državi vrgel 570 milijonov dinarjev. Po sedanjih računih bi morali od te vsote plačati prečani 350 milijonov, a Srbija s Črno gorjo le 220 milijonov dinarjev, kar ni v nikakem razmerju s površino zemlje na eni in drugi strani. Računanje, koliko zemlje je kje podvrženo zemljiškemu davku, ne odgovarja pravemu stanju. Vzemimo le en primer: Srbija s Črno gorjo je po površini trikrat večja od Hrvatske in Slavonije, ima pa le za malenkost več davku podvrženih zemljišč, to je 3.900.000 hektarjev napram 3.470.000 hektarjem —

Prečani klerikalci so vladni možje, a niso imeli toliko vpliva, da bi dosegli enakopravnost v tako važnem vprašanju, kakor so naš davki, daš čujejo neprestano tožbe naših davkoplačevalcev, ki se deloma celo zadoljujejo, da morejo ustreči zahtevam davčnih oblastev.

Svoječasna neprestana zahteva klerikalcev, da morajo naši fantje služiti vojake doma, je že davno pozabljena. Komaj so prišli klerikalci v vlado, se ni več bralo o tej zahtevi v klerikalnem časopisju in se ni več grmel o njej na klerikalnih shodih. Klerikalci so prej stavljali to zahtevo le za volilni lim, a ko so prišli na krmilo, so na take in podobne obljube pozabili. Svojo moč, obstoječo v prijateljstvu z radikali, so začeli izrabljati le za svojo strankarsko korist in za preganjanje svojih političnih nasprotnikov.

Več moči jim radikali tudi ne marajo dati, kajti pravica in denar prideta v poštev predvsem za Srbijo in šele potem za prečanske kraje. Naš novi proračun nam na vseh strahopokazuje zapostavljanje prečanskih pokrajin, in za ta proračun so, žal, glasovali tudi prečani klerikalci in bosanski muslimani brez protesta.

Reda v naši državni upravi še vedno ni, čeprav so klerikalci v opoziciji kar divjali proti neredu, korupciji in nasilstvom, katero početje so svoječasno očitali svojim sedanjim zaveznikom radikalom. Pa so se klerikalci kljub tem očitkom tesno zvezali z radikali in sedaj nič več ne govore o nerednostih. Notranji minister dr. Korošec, ki je te dni potoval po Južni Srbiji, je bil celo navdušen o lepem redu v tamošnjih krajih, daš ve danes vsak otrok v Jugoslaviji, da je vsa Južna

Srbija eno samo veliko gorje. Po izjavah dr. Korošca bi se dalo sklepati, da se cedita po Južni Srbiji med in mleko. Čuditi, v resnici zelo čuditi se moramo dr. Korošču, da je bil zmožen podati tako ugodne izjave o krajih, kjer so nered in nasilstva na dnevnem redu.

Večina slovenskega naroda je torej poslala poslance SLS v Beograd zato, da ti slepo služijo radikalom in se slepo odinjajo njihovi politiki, ki je kolikortoliko koristna za Severno Srbijo, a zelo škodljiva za prečanske kraje. Klerikalci so v zvezi z radikali izdali koristi Slovenije, in to izdajstvo jim mora vrniti Slovenija zob za zob, ako ima večina Slovencev še kaj odporne sile v sebi. Mislimo, da so izkušnje našega ljudstva sedaj že tolike, da se njegova večina ne bo dala ob prihodnjih volitvah več prevarati z verskimi zlorabami in praznimi obljubami.

Po občinskih volitvah v manjšinskih občinah v Prekmurju

V vseh občinah v Prekmurju so se izvršile občinske volitve. To so bile prve občinske volitve v osvobojeni domovini. V slovenskih občinah so bile že koncem preteklega leta, a v občinah, pomešanih z Madžari, so se vršile 1. in 15. aprila. Srez Dolnja Lendava obsega naslednje manjšinske občine: Čentiba, Dobrovnik, Dolga vas, Dolina, Dolnja Lendava, Dolnji Lakoš, Gaberje, Genterovci, Gornji Lakoš, Kamovci, Kapca, Kot, Zamostje, Mrtvarjevci, Petešovci, Radmožanci in Žitkovci; torej 17 občin. V Prekmurju so posamezne vasi tako velike in imajo toliko prebivalstva, da je vsaka za sebe že tudi občina. To so vasi, ki se grupirajo okrog središča sreza Dolnje Lendave in kažejo na zunaj sliko kot madžarska pokrajina. Vzrok odlaganju občinskih volitev je bil preveč madžarski značaj teh občin, zaradi česar se je računalo, da bodo te občine pri morebitnih občinskih volitvah manifestirale svojo narodnost. Ta strah pa ni bil upravičen, kakor so nam to prav lepo dokazale minule občinske volitve.

Ne da se utajiti, da so občine Genterovci, Kamovci in Mrtvarjevci v resnici madžarske, a vse ostale gori omenjene občine so narodnostno močno pomešane in je v njih slovenski živelj prav lepo zastopane. Nepobitno dejstvo pa je: kar je danes madžarskega, je plod madžarizacije, ki je prodirala od hiše do hiše, od vasi do vasi. V navedenih občinah je 13.370 prebivalcev. Od teh je 3205 Slovencev in torej 10.165 Madžarov. To pa računano po ljudskem štetju iz leta 1921., ko se je še marsikateri nezavedni Slovenec šteje za Madžara. Danes lahko računamo, da je v teh občinah do 5000 Slovencev. Tako pridejo Madžari v poštev kot pičila narodna manjšina ob meji z glavnim stebrom v Dolnji Lendavi.

Če vpoštevamo način, kako so Madžari znali vzgojiti svoj narod in druge narode v naravnost nestrpnem duhu, nam bo lahko razumljivo, da so naši Madžari narodnostno zelo zavedni. Treba bo časa in neumornega dela, da bo dobila pokrajina slovensko lice, kakor ga je imela pred sto leti. Politično pa naši Madžari niso zreli in se tudi ne opredeljujejo. Glavni vzrok temu je to,

da nimajo osebe iz svojih vrst, ki bi jim stala na čelu. Pri naših skupščinskih volitvah so najprej bili skoro vsi za radičevce, pri zadnjih skupščinskih volitvah pa so šli popolnoma cepljeni; vsaka stranka je dobila nekoliko njihovih glasov. Da bi imeli svojo lastno stranko, je izključeno, ker jih je pač premalo. Izmed naših strank se največ vrtijo okrog njih in jih najbolj snubijo naši klerikalci, ki celo vzdržujejo politične novine za nje pod imenom «Népujság». Kljub vsem naporom klerikalcev in njihovem često netaktnemu pisarjenju pa jih Madžari ne marajo. V nekaterih občinah obstojajo naše krajevne organizacije, predvsem v Dobrovniku, v Gaberju, Čentibi, Petešovcih. Sigurno pa je, da se bodo vsi pri morebitnih volitvah naslonili na KDK, ako bo ta nastopila enotno.

Toda predaleč bi zašli, ako bi razglabljali na široko o življenju naših Madžarov. Namen tega članka je pokazati na prošle občinske volitve in na njihov pomen v političnem in narodnostnem oziru.

Najbolj značilno je, da Madžari v nobeni občini niso nastopili kot madžarska stranka. Druga značilnost je, da niso šli v volitve tudi pod imenom naših političnih strank. Iz tega sledi, da so zbrisali sled vsakemu nacionalnemu izrazu, od druge strani pa ne nudijo jasne slike svoje strankarske opredeljenosti. Z veseljem moramo ugotoviti, da so naši Madžari s tem pokazali svojo mirnost in da niso nasedali raznim sumljivim elementom, ki goje umetno v njih nestrpnost in sovražstvo do Slovencev in države. S tem je za nas jasno, da je ljudstvo dobro in mirno, očistiti pa ga je treba krivih prerokov, ki delajo razdor in netijo prepir.

Kakor rečeno, politično minule občinske volitve ne nudijo jasne slike. Kar se tiče nas in naše stranke, oziroma celotne KDK, smo z izidom lahko prav zadovoljni. Naj navedem nekaj primerov: V Dolnji Lendavi lahko stalno računamo na okrog 80 glasov. Čentiba se je držala nad vse lepo; tam imamo od 9 odbornikov 7. V Dobrovniku je bila samo ena lista, v glavnem naša. V Gaberju smo združeni dobili večino. V

Kapci ima združena KDK večino. Kar se tiče agitacije, so bili na prvem mestu klerikalci, ki so obljubljali vse mogoče in nemogoče stvari. Tako se je zgodilo v Kamovcih, kjer nimajo klerikalci niti enega pristaša, da je bila vložena samo lista SLS, kar vzbuja splošno pozornost, pa tudi smeh.

Potrebujemo ljudi, ki znajo prijeti na pravem mestu in ljudstvo bo šlo po pokazani poti. Najbolj občutna točka je pač agrarna reforma, kjer Madžari ne pridejo v poštev kot agrarni interesi. Treba je kruha in pametne politike in ljudstvo bo zadovoljno.

za red in lep večer! Nedeljska predstava «Pred poroko» je privabila v Dom mnogo hvaležnega občinstva, ki kar ni moglo priti iz smeha. — G. sreskemu poglavarju je bil zastrupljen lep pes volčje pasme. Hodil se je menda ženit v tujo vas.

VRHNIKA. Dne 25. januarja izvoljeni gospodarski odbor trga Vrhnike še ni mogel prevzeti svojih funkcij, ker oblastva zadržujejo rešenje nekega neutemeljenega priziva. Že pred 14 dnevi se je obljubilo deputaciji z Vrhnike, katero je oblastni poslanec g. Karel Mayer predstavil pri namestniku velikega župana, da bo zadeva tekoma enega tedna rešena. Zaman. Volilci vprašujemo, zakaj se ne zaključijo računi starega odbora za leto 1927. Ali mogoče ni kaj v redu? — **R a d o - v e d n i v o l i l c i.**

GORENJA VAS V POLJANSKI DOLINI. Naša hranilnica ima svoj letni občni zbor v nedeljo 20. t. m. ob 14. v društvenih prostorih. Dnevni red je običajni. Dne 3. t. m. je minulo 20 let hranilničnega obstoja. Od tedanjega odbora sta v njem danes še samo dva tedanja člana g. Paleček kot njen predsednik in njen tajnik g. Osredkar. Hranilnica je delala leto za letom z znatnim napredkom. Preteklo poslovno leto je imela okrog poldrugega milijona dinarjev prometa. Vojno posojilo, ki ga je, seveda, morala tudi podpisati, je bilo že pred leti poravnano, ne da bi bila hranilnica pri tem občutila kake pretresljaje v svojem poslovanju in imetju. Člani, udeležite se občnega zbora, ker se vam bodo podali razveseljivi računi. Tudi drugi ste vabljeni, da pristopite kot člani z deležem 100 Din k temu domačemu denarnemu zavodu.

JESENICE. (S m r t n a k o s a.) Po daljši bolezni je preminul v starosti 68 let gospod Karel Ažman, delovodja pri Kranjski industrijski družbi na Jesenicah. Pokojnik je bil zaposlen pri Kranjski industrijski družbi nepretrgoma celih 55 let in ni bil ves čas svojega dolgoletnega službovanja nikdar resno bolan. V javne politične boje ni dosti posegal nikoli, pač pa je vse svoje moči posvetil podjetju. Zato je bil zbog svoje izredne marljivosti in sposobnosti visoko spoštovan. Naj mu bo domača zemljica lahka, težko prizadetim naše iskreno sožalje!

ŽIRI. V nedeljo 29. aprila je gostoval na našem sokolskem odru dramski odsek Sokolskega društva Gorenja vas z Ganglovo dramo «Sad greha». Občinstvo je napolnilo dvorano popol-

Težave naših kmetov ob italijanski meji

Italijani ovirajo delo našim dvoposestnikom — Bera, draginja in nizke cene živini

Hotedršica, maja.

Malokdaj se oglašamo iz naše vasi, to pa zaradi tega, ker nimamo, žal, ničesar lepega poročati. Nesrečna meja nam dela letos preglavice kakor še nikoli. Čeprav smo že v začetku leta oddali vse prehodnice v Gorico v podpis, smo jih do sedaj prejeli vidiranih komaj polovico. V času največjega dela na polju smo bili pa skoro vsi brez legitimacij in smo hodili na svoje njive onstran meje le skrivaj kakor tatovi; onim posestnikom pa, katerim vodi pot mimo italijanske stražnice, sploh ni bilo mogoče priti do svojih zemljišč. Laški finančni stražniki so nam tudi skrajšali delovni čas, ker nas pustijo čez mejo samo od šeste ure zjutraj pa do šeste zvečer. Ko preteče ta čas, se razpršijo po polju in tirajo ljudi domov; če srečajo voznika, ki pelje gnoj na njivo, mora ta spreči sredi pota, pustiti voz na mestu in oditi domov. Vprašujemo se, kaj bo šele ob košnji. Ali naj pojdemo ob šestih domov, ko začnemo šele nakladati? Naše županstvo je menda že vložilo par pritožb, ali do sedaj še ne čutimo nobenega učinka. Prosimo vse merodajne činitelje, naj nam prej ko mogoče izposlušajo prost prehod od solnčnega vzhoda do zahoda in hitreje reševanje legitimacij.

Druga nevesela novica je, da je oblastvo zarubilo in na javni dražbi prodalo posestniku Jakobu Petriču na Ravniku pet glav živine ter nekaj sena, in sicer zaradi neplačane bere; bojda pridejo še drugi kmetje na vrsto. Sedaj smo torej na jasnem, da moramo dajati bero. Ker pa je bera zelo neprijateljska davščina, ki spada že davno med staro šaro, bomo povedali vsakemu kandidatu ali poslancu, ki bo kedaj prišel v našo vas, pa naj bo od katerekoli stranke, da zahtevamo, naj se bera odpravi in naj se plačuje du-

hovščina iz državne blagajne. Mislimo, da bodo tudi gg. duhovniki s tem zadovoljni, ker se jim ne bo treba pripraviti z verniki, kar zelo škoduje njihovemu ugledu in vzvišenemu poklicu.

Nas obmejne kmete tarejo vsakovrstne nadloge. Sedaj prihaja še grozen val draginje, ki ga mi Hotenjci, ki moramo večji del živeža kupovati v trgovinah, še posebno bridko občutimo. Proti draginji ne pomaga niti tukajšnji konsum, ki je bil menda v ta namen ustanovljen, niti vlada, ki ima vendar v rokah sredstva, da bi lahko banatskim židom in izkoriščevalcem ljudstva prepričala njihovo početje. Kar imamo naprodaj (les in živina), nima nobene cene; mesarji nam plačujejo krave po 3 Din, meso pa prodajajo po 16 Din. Ali je to pravično? Zato si bomo morali sami pomagati. Slišali smo, da se je na zadnji občinski seji govorilo o tem, da bi se ustanovila tukaj nekakšna «Vnovčevalnica», ki naj kmetom spravljajo njihove pridelke v denar. Da bi le ne ostalo samo pri načrtih in besedah! Zaključujemo današnjo jeremijado in se Vam, g. urednik, zahvaljujemo za potrpežljivost. Upamo, da bomo prihodnjič lahko kaj veselejšega poročali.

DOPISI

GORENJI LOGATEC. Gostovanje pevskega društva «Lire» iz Kamnika v Sokolskem domu je napravilo številnemu občinstvu prvovrsten užitek. Spored je bil res izbran. Poleg domačih sta ugajali zlasti dve ruski narodni pesmi. Brikljal je g. Lesevicky s svojim izrednim basom. Po koncertu se je razvila animirana prosta zabava. Gg. pevci so bili neumorni. Zapeli so nam še eno in drugo. Pristrčna hvala dragim gostom

Soteščan:

V vrtincih usode

(Povest nesrečne žene.)

(Dalje.)

Na klopi ob blazini je sedela njegova rednica, obraz ji je bil udrt in razoran od solz — živa slika uboštva in moževе podivjanosti. Ob vstopu Narcise se je pokrila z rokami, skrili ji je hotela bedo, zarisano v obličje.

«Posetit sem vas prišla», jo je Narcisa prijazno nagovorila. «Kot sosedl mi je znano trpljenje, katero junaško prenašate; vzlic temu, da živite v uboštvi, skrbite za tujega otroka. Taka dobrotljivost zasluži priznanje, povejte, kako naj vam pomagam?»

Začudeno je gledala Škarlela ljubeznivo neznancko; vse življenje še ni čula tako prijazne besede. V naraščajočem zaupanju si je razkrila lice ter je bridko zaplakala, tudi otrok je pričel jokati.

«Ne jokaj, malček!» je Narcisa božala otročiča; potisnila mu je v roko sladčico, ki je naglo izginita v lačni želodček.

«Lamberček, zahvali se gospe», ga je učila rednica.

«Hvala, dobra teta!» Čim je otrok okusil sladčico, je vstal z blazine ter je zlezal Narcisi v naročje.

«Torej Lamberček se imenuješ», mu je gladila drobno glavico.

«Lambert mu je pravo ime», je popravila Škarlela. «Kdo ve, kod hodi njegov oče, pa mi reci se mu je izgubila.»

«Zakaj ne poizvedujete po njej? Ali še niste ničesar ukrenili?»

«Nočem, da bi jo zasledovalo oblastvo. Imela je poštene namene, slovesno mi je zatrjevala, da se bo vrnila.»

«Ali bi jo mogli natanko opisati? Povejte, kako je bila oblečena, kakšne postave je bila in kakega obraza. Morda se nam posreči, da jo izsledimo.»

«Bila je nenavadna prikazen...» Škarlela jo je natančno opisala, njen opis se je ujemal z ženo, ki se je pojavila na Ležišju pred usodno poroko.

«Oh, Leonora!» je natihem vzdihnila Narcisa, glasno pa je dostavila: «Vaši podatki me utrjujejo v slutnji, da se je neznancki nekaj prigodilo. Časopisi so poročali o neki vrtoljenki v vrtincu pod mostičjem; ako je bila nesrečnica mati vašega rejenca, potem zaman pričakujete njeno vrnitev.»

«Njena nesreča bi bila usodna zame in za otroka», je vzdihnila Škarlela. «Ne vem, kaj bom počela...»

«Nič vam ni treba skrbeti. Polevico zaslužka vam bom odstopila za oskrbo zapuščenih sirote. Ali ste zadovoljni?»

«Prav iz nebes ste mi poslani, plemenita žena.»

«Tukaj imate svotico za prvo silo. Kupite mu potrebno obleko, posteljnino, igrače, ostalo pa obdržite za hrano. Večkrat vas bom prišla pogledat, a nikoli s praznimi rokami.»

«Iz srca vam bom hvaležna, drugič boste našli spremembo, da nas boste komaj poznali.»

«Tedaj zbogom, Lamberček, in na ponovno svidenje!» Kakor vila je odhitela po stonnicah v palačo, njene misli pa so ostale pri najdencu, kateremu je postala druga mati.

Škarlela je držala dano obljubo, s prejšeto podporo si je pomagala iz prve zadrege. Kupila je otroku obleke, igrače ter mu izboljšala hrano. Siromašni družini je napolnilo novo življenje.

Odslej je bila Narcisa pri Škarletu vsakdanji gost. Kadarkoli se je mogla odtegniti, je prihitala čez dvorišče s kakim darilom, pobožala je otroka, ki jo je vzljubil kot rodno mater.

Ko je odhajala v mraku nekega večera, je stopil izza ogla na ulici možak, ki jo je v kratki razdalji zalezoval vso pot do palače. Tu se je ustavil in pogledal kvišku, zapisal si je ulico in številko.

«Karel!» Narcisa je spoznala brata ter ga je poklicala po imenu. Možak se je okrenil ter jo je popihal z naglimi koraki.

«Vohun!» je vztrepetala, sluteča novo nevarnost. «Kako naj se ji izognem in rešim nedolžnega otroka?»

XV.

Zavod za umobolne v Neurju je dobil novega upravitelja ki je v spremstvu ravnatelja ogledal bolniške oddelke, čim je prevzel uradne posle. Samozavestno je hodil od sobe do sobe, povsod je našel kak nedostatek, pri čemer je napravil posebno opazko. Hotel je pokazati svojo znanost ter jo dejansko uve-

noma ter je prišlo na svoj račun. Diletanti so pokazali res nekaj lepega ter dobro naštudiranega. Občinstvo ni štedilo spriznanjem. Marsikomu se je orosilo oko, saj to delo je bilo podano s popolnim doživljem. Vsem igralcem priznanje in zahvala. — V nedeljo 6. maja pa je gostoval naš dramski odsek v Gorenji vasi z veseloigro v treh dejanjih «Charlejeva teta». — Dne 6. t. m. bo priredil naš Sokol kakor običajno vsako leto veliko javno tombolo z mnogimi in lepimi dobitki. Opozarjamo že sedaj na to prireditve ter pričakujemo obilne udeležbe.

SEMIČ. Dne 15. novembra 1894. je takratni dekan g. Aleš sprožil misel in sklical skupno z učiteljem g. Bartoljem može za ustanovitev Gasilskega društva v Semiču. Udeležba ni bila baš razveseljiva, ker stari ljudje niso imeli zmisla za kaj novega, kljub temu pa je bilo nekaj mož za predlog g. dekana. Sestavil se je pripravljalni odbor: predsednik Anton Aleš, tajnik Matko Bartelj, odbornika Ivan Šuštaršič star. in Ivan Šuštaršič ml. Kljub agilnemu odboru se občinstvo ni ogrelo za društvo, a dekan in Bartelj nista obupala. Ponovno se je sklical občni zbor dne 5. marca 1898., na katerem je g. dekan razložil, kako potrebno je gasilsko društvo. Po dolgem prerakanju je dosegel, da se je volilo načelstvo in je bil kot prvi načelnik izvoljen gostilničar g. Anton Sepoher, za tajnika pa g. Matko Bartelj. Od tega dne se društvo še danes drži kljub vsem oviram. Ko so hoteli vsiliti v društvo strankarstvo, je pokojni g. Bartelj kot tajnik in soustanovitelj društva stal na straži in ni dopustil strankarstva. To naše društvo bo slavilo 13. t. m. 30letnico svojega obstoja. Ob tej priliki bosta prejela Matija Sever in Martin Stezinar srebrni odlikovanji. Spored slavnosti bo naslednji: V soboto 12. t. m. zvečer baklada, v nedeljo zjutraj budnica, ob 8. uri slovesna sv. maša za pokojnika Antona Aleša in Matka Bartlja ter druge pokojne člane, ob 11. uri sprejem gostov na kolodvoru, ob pol 12. uri na trgu nagovor in odlikovanje, ob pol 13. uri banket pri g. Sepoherju, ob 15. uri javna ljudska veselica na vrtu g. Sepoherja z bogatim sporedom. Vabijo se vsi, ki cenijo društvo in njegovo delo, da posetijo to krasno prireditve v prelepi semiški dolini. S.

RAČNA. Na zadnji občinski seji je bilo sklenjeno, da bodo morali ljudje hoditi na tlako za prezidavo stare šole v trirazredno. Za ta sklep

so bili premožnejši posestniki, dočim se je siromašnejše ljudstvo izjavilo za davek. Seveda, oni, ki imajo konje, bodo pripeljali po enkrat peska, drugi pa bodo morali garati po 3 dni zastoj. Ako bi pa plačevali davek, bi na vsakega prišlo nekaj malega in bi s tistim denarjem najeli delavce. Kaj je pa s tistimi 10.500 Din, ki so bili prihranjeni od prejšnjega občinskega odbora v ta namen? Slabo gospodarijo novi klerikalci. — 28. aprila je bil pri nas manjši potresni sunek, 2. t. m. pa smo imeli nekaj nevihte. Sicer pa dežuje skoro ves mesec neprenehoma. — V Račni je bilo nekemu kmetu ukradeno 15 kg masti, ki so jo dobili drugega dne pri sosedu. Istotako je bil poskušen vlom pri g. Poljšaku, a so bili vlomilci pravočasno pregnani.

KORINJ PRI KRKI. Na Jurjevo smo imeli blagoslovitev zvona. Dne 20. t. m. pa bo priredilo naše gasilno društvo veliko vrtno veselico. To društvo je za nas Korinjce velikega pomena, ker smo v primeru požara navezani sami na sebe. Na sporedu veselice bodo godba, srečolov, šaljiva pošta, ribolov itd. Preskrbljeno bo tudi za različna okrepčila. Čisti dobiček se bo uporabil za nabavo brizgalne. Vstopnina je prosta. Korinjski hrib slovi zaradi svojega razgleda na belo Ljubljano, zeleno Štajersko in sosedno Hrvatsko. Priporočamo vsem, da se udeležite veselice z daljnogledi. Pričakujemo obilne udeležbe, h kateri vlijudno vabi društveni odbor.

LAŠKO. V ponedeljek 30. aprila se je poročil v Laškem obratovodja rudnika Brezno-Huda jama g. inž. Anton Homan z gdč. Albino Tadinovo, hčerko hotelirja in mesarja. Priči sta bili g. inž. Franjo Loskot, rudniški ravnatelj v Zagorju, in veletrgovec g. Osolin iz Laškega. Novoporočenca sta vzorna in odločna naša pristaša. Obilo sreče!

SV. KRIŠTOF PRI LAŠKEM. Gerent občine Sv. Krištof, g. dr. Lovšin, zdravnik v Laškem, je zahteval od deputacije, ki mu je pred kratkim predložila resolucijo za razpis občinskih volitev, naj se dá resolucija davkoplačevalcem v podpis, da se bo izkazalo, koliko je občanov, ki so za volitve. Gospodu gerentu lahko odkrito povemo, da v naši občini ni niti ena tretjina takih ljudi, ki bi se strinjali z Vašim gerentovanjem in ki bi se volitev branili. Ljudstvo ima Vašega drago plačanega gerentovanja dovolj.

SV. KRIŠTOF PRI LAŠKEM. Kandidatna lista SLS za občinske volitve v občini Sv. Krištof je bila v nedeljo 6. t. m. sestavljena, a se nam obeta še ena taka lista. Nekaj hudomušni doktor in državni uradnik iz Laškega si je vzel za svojo nalogo, da ponovno poskusi koncentrirati klerikalne sile v naši občini. Mož sanja, da bo imel več sreče kakor so jo imeli njegovi predniki. Pa mu že danes lahko povemo, da je bolje, ako svojo namero opusti, saj sam dobro ve, kako omajane so klerikalne vrste in da iz njih ni mogoče napraviti kaj posebnega. Vrhovni vodja te klerikalne politike je predlagal, naj bi prevzel od sedanjega gerenta g. dr. Lovšina, zdravnika v Laškem, gerentstvo občine Sv. Krištof g. dr. Jerina, državni veterinar v Laškem, in da naj še ta gospod nekaj časa gospodari v naši občini. Res čudno, da hočejo klerikalni vodje na vsak način gospodariti v naši občini, medtem ko nimajo domačini v njej nobene besede. Javnost se strašno zgraža nad takim početjem in nad onimi činitelji, ki podpirajo to klerikalno pogubonosno politiko. Čas bi že bil, da bi napravil g. veliki župan takemu početju enkrat konec, saj ima menda že dovolj tozadevnih protestov.

GRAČNICA PRI RIMSKIH TOPLICAH. Zadnja «Pravica» se na široko hvali, kaj vse so naredili naši dični klerikalci pri zadnjih mezdnih pogajanjih za blagostanje celokupnega delavstva. Pozabili so pa povedati, da so brez naše organizacije velike ničle. Obrekovali so v časopisju našega zaupnika, da prikrijejo blamažo, katero si je nakopal njihov zaupnik ob priliki pogajanj. Povemo Vam toliko: Kadar boste Vi imeli takšne zaupnike, kakor jih imamo mi, se bomo pred njimi odkrili. Dokler pa imate ljudi, katerih je sama prazna hvala, je boljše, da ne vtikate prstov v žerjavico, sicer bomo drugič obelodanili stvari, ki Vam ne bodo dobro došle. S praznimi hvalami v časopisju ne boste zakrpali svoje razpadajoče organizacije.

SV. JEDERT NAD LAŠKIM. Naš g. župnik je v nedeljo s prižnice skušal vplivati na farane, naj ne podpišejo resolucije, katero so sestavili občani z zahtevo čimprejšnjega razpisa občinskih volitev v občini Sv. Krištof. Svetujemo g. župniku, naj se ne vmešava v naše gospodarske razmere, ker ni davkoplačevalec.

ZIBIKA. Ker je v nedeljo 6. t. m. deževalo, se napovedani izlet ni vršil. Zato pozivamo vse

ljaviti, da bo vreden visokega priporočila, ki ga je posadilo na udobno službeno mesto.

Lugar, tako se je upravitelj nazival, je bil mož visoke postave, nosil je dolgo črno brado in črne brke, tudi lasje so mu bili črni in navzgor počesani. Iz rokavov sta mu gledali beli zapestnici z zlatima gumboma, prsi mu je krasila svilena samoveznica, vanjo je bila zapičena igla z dragocenim rubinom.

Razen ravnatelja ga je spremljal tudi uradnik, ki je zapisoval njegova naročila. Dospeli so po dolgem hodniku do tesne celice, kamor so vstopili.

«Tukaj imamo čudno bolnico, Leonora Pelan», je omenil ravnatelj. «Domišljuje si, da je žena graščaka Lamberta z Ležišja, in trdi, da ji je bil ukraden zakonski otrok. V tej blodnji ga je v gozdu dejansko napadla s samokresom. Komaj se je graščak izognil smrtonosni krogli.»

«Hm», je upravitelj Lugar zakašljaval in namrdnil obrvi, ne da je kaj dostavil.

«No, kako je, gospa Leonora?» jo je ravnatelj prijazno nagovoril.

Žena je stala ob oknu, naslonjena s čelom na železno omrežje; tako je gledala kot jetnica v amirajočo jesensko prirodo.

«Ali je vedno tako zamišljena?» je Lugar vprašal ravnatelja.

«Zmiraj nekaj tuhta in premišlja. Kaj ne, Leonora?»

Bolnica se je obrnila, hoteča pozdraviti ravnatelja, a je plaho odskočila.

«Kaj vas je presenetilo, Leonora?» jo je vprašal ravnatelj.

«Vaš spremljevalec...» je kazala upravitelja. «To je njegov zločinski pomočnik in slepar, nevreden, da ga nosi zemlja!»

«Obsedena je», je mrmral upravitelj v vidni zadregi.

«Morilec!» mu je jeknila v odgovor. «Kam si odvedel mojega otroka?»

«Motite se, gospa Leonora», jo je miril ravnatelj. «Ta gospod je naš novi upravitelj, imenuje se Matej Lugar.»

«Ne skrivajte ga, gospod ravnatelj. Meljor je, poznam ga, čeprav si je spremenil ime in prebarval lase in brado. Glas in vsaka poteza je njegova.»

«Varate se, Leonora. To je naš upravitelj.»

«Gorje mi pod njegovim oblastvom! Ta brezvestnik mi je zamenjal listine, kot ropar me je napadel in vrgel v vrtnec pod mostičje, odpeljal mi je otroka. On je povzročitelj vse nesreče, ki me je zadela v življenju. Ne verjemite mu, nadel si je lažno ime, pravilno se imenuje Meljor — najgrši človek, kar jih je kdaj rodila zemlja.»

«Ubožica, saj ne ve, kaj govori», je Lugar pomilovalno odmajal z glavo.

«Odklanjam vaše sočutje», se je razsrdila.

«Tukaj vam je lahko uganjati hinavstvo, kar bi vam bilo v pragozdih tujine uničilo življenje. Dobra strelka sem in zadenem, kamor pomerim...»

«Po pragozdih si ne delajte skomin, tujina vam je zaprta. Ne podtikajte mi sovražnosti, katerih ne poznam in vam želim le dobro. Varujte pa se, da vas ne bom s silo naučil pokornosti.»

«Še vedno ste stari ošabnik in sirovež; nekdanj vam je uspelo, a tukaj ne uganjajte nasilja. Ako nenadoma umrjem, bo deloval vaš strup ali orožje in javnost bo vedela, kdo je morilec. Morda se bo posrečilo drugim, da spravijo krivce pod vešala.»

«Taki ljudje govorijo, kar hočejo», se je prisiljeno nasmehnil in namignil za odhod. «Ta nam bo še delala preglavice», je omenil zunaj na hodniku.

Leonora ga je spremljala s srditim pogledom. Ko so se zaprla vrata, tedaj se je kot nezavestna zgrudila na kolena. V domišljiji so ji grozile ostudne pošasti, med katerimi se je zvijala kakor kača koščena roka z morilnim orožjem. «Lugar, nekdanji Meljor!» je kriknila v mučnih sanjah. «Zaradi mene je tukaj, da izvede umor, ki se mu je na pogorišču izjalovil.»

Tisti dan ni Leonora zaužila nikake jedi; vsak hip je pričakovala nasilnika z morilnim orožjem ali s trupom, ki ga bo morala izbiti kot okrepčilo za potovanje v neskončnost.

Nenadoma so se druzo jutro odprla vrata, vstopil je upravitelj Lugar s hinavskim pozdravom.

«Meljor!» je kriknila brez odzdrava.

«Ne tajim, ako me poznate. Res je, Meljor sem...»

«Pa se upate priznati?»

«Norcu ni treba lagati; lahko vam bom še kaj drugega priznal, a ne kot sovražnik, marveč kot prijatelj. Modra žena ste, prav posebno ste se mi prikupili.»

(Dalje prihodnjič.)

naprednjake za nedeljo 13. t. m. ob že določenem času ob 15. uri v Št. Janžu v gostilni g. Ivana Tojnka. Dnevni red isti, kakor je bil že napovedan. Obvezani so člani krajevnih organizacij SDS iz Zibike, Pristave in Sv. Štefana, da se tega izleta polnoštevilno udeležijo. Vabljeni so tudi prijatelji iz drugih bližnjih občin, kakor iz Loke pri Žusmu, Tinskega, Roginske gorce, Podčetrtna, Sv. Petra na M. S., Šmarja in Slivnice. Prišel bo tudi g. narodni poslanec. V primeru, da bi tudi to nedeljo deževalo, se bo preložil izlet na nedoločen čas. Na svidenje!

PIŠECE. Kakor je bilo v zadnji «Domovini» poročano, hočejo klerikalci v brežiškem okraju dobiti občine v svoje oblastvo, če ne zlepa, pa zgrda. To so hoteli doseči tudi v Pišecah. Kar gnojnico so polivali na svoje nasprotnike in jih blatili na vse načine, samo da bi preslepeli ubogo ljudstvo. V svoj volilni aparat so vpregli vse, kar se je dalo, še celo 70 let starega Matijo so poslali z volilnimi lepaki od hiše do hiše. Najlepše je pa naslednje: Zjutraj 24. aprila so poslali po g. župnika, naj gre nekega bolnika spovedat in s sv. zakramenti sprevidit. G. župnik pa se je izgovarjal, da je bolan in da naj bolnik počaka do popoldneva, dokler ne pride g. kaplan iz globoške šole. Petnajst minut daleč g. župnik ni mogel iti na spoved ob lepem potu in vremenu, a v teku desetih dni se mu je zdravje tako izboljšalo, da je po blatnih cestah in v deževju letal okoli s svojimi volilnimi lepaki, misleč, da bo pišečka občina postala čez noč vsa klerikalna. Njegova nada pa je na dan občinskih volitev doživela strašno razočaranje. Od 17 odbornikov klerikalci niso dobili več kakor 5 in še te s strahom, naj ne išče okoli njih pomoči, kdor jih ne bo volil. Ostalih 12 so dobile napredne stranke.

MALA NEDELJA. «Martin Krpan» v nedeljo 6. t. m. se je dobro obnesel. Kljub skrajno slabemu vremenu je bil obisk zadovoljiv. Najbolj ga je «pihnili» Krpanova Luca, ki je bila kot novi igralec prvič na odru, a je častno rešila svojo nalogo ter žela splošno odobravanje. Martin Krpan bo nastopil zadnjikrat na Križevo 17. t. m. ob pol 16. (pol 4. uri). **Pridite vsi, sosedje in domačini!**

MALA NEDELJA. Podružnica Kmetijskega društva bo imela v nedeljo 13. t. m. po rani sveti maši občni zbor v dvorani Društvenega doma. Ob tej priliki bo praznovala dvajsetletnico svo-

jega obstoja. Govorili bodo oblastni kmetijski referent g. inž. Josip Zidanšek, ravnatelj g. Andrej Žmavc in drugi. Pričakuje se obilna udeležba sosedov kakor damačinov.

MALA NEDELJA. Velezabavna igra «Martin Krpan» se bo zadnjikrat ponovila na Križevo 17. t. m. ob pol 16. (ob pol 4.). Ne zamudite! Oglejte si igro vsi od blizu in daleč! Kaj takega še niste videli!

IVANJKOVCI. V nedeljo 13. t. m. ob pol 16. (pol 4. uri) bodo priredili malonedeljski igralci v dvoran g. Petovarja velezabavno igro «Martin Krpan». Ljudska veselica. Ples. Vabljeni vsi sosedje in domačini k obilni udeležbi! Sijajni kostumi iz Ljubljane! Ne zamudite!

SV. BOLFENK PRI SREDIŠČU. Naš konkurenčni odbor je sklenil že lansko leto, da se morajo zidati nadarbinski hlevi pri Sv. Bolfenku. Nadarbinsko posestvo obsega komaj sedem orolov zemlje, a gospodje hočejo sezidati prav velike hleve. Ljudje proti taki potratni odločno protestirajo. Zbralo se je par mož, zastopnikov vseh štirih občin, ki so šli k sreskemu poglavarju v Ptuj in tam v imenu vseh davkoplačevalcev fare Sv. Bolfenk protestirali. Gospod sreski poglavar je deputaciji obljubil, da bo poslal komisijo na lice mesta, ki bo zadevo proučila. Minulo je že precej časa, a gospod sreski poglavar se še ni zganil. G. Breznik, ki je načelnik konkurenčnega odbora, se trudi, da bi se zgradili večji hlevi, ki bi jih gradil on. Mi pa se bomo uprli temu, da bi se po nepotrebnem gradilo tako poslopje, ko zadostuje manjše.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Gospod urednik, nekaj hudega se je moralo pripetiti voditeljem tukajšnjih klerikalcev. G. Turka, oblastnega poslanca, sem od 1. t. m. opazoval, da malo preveč klobuk na oči vleče. Nekaj klerikalcem neljubega se je moralo 1. maja zgoditi. Pa bomo že zvedeli, kaj je bilo. Morda kaj takega, kar diši po pokojnem konsumu? Saj se bom še oglasil v Vašem listu, če dovolite g. urednik!

VELIKE MALENCE. Pred meseci je neka premogokopna družba začela iskati premog v tukajšnji okolici, a se je že našel nekdo, kateremu je bržkone žal, da bi tukajšnje ljudstvo prišlo do kakšnega zaslužka. Ali to pot mu ne bo uspelo, kakor mu je z elektrarno. — V naši občini bomo imeli občinske volitve v mesecu juliju, za katere se že pripravljamo. Istega meseca bo stekla nova

cesta Malence—Globočice, po kateri se bodo prvi pripeljali na vozu SLS gg. Tomazin, Zevnik in Spilek. V to svrhu je že osnovan poseben odbor, ki bo izročil vozniku usnjato medaljo...

ZAKOT PRI BREŽICAH. V Zakotu, predmestju Brežic, bodo 13. t. m. občinske volitve. Vloženih je pet kandidatnih list, od katerih so prve tri napredne. V nazorih smo sicer deljeni, a ob stvarnem delu se naprednjaki najdemo na svojih mestih. Naši klerikalci, komandirani iz Brežic, so zaradi prevelikega častihlepa razbiti na dve kandidatni listi. Zaradi nosilstva liste se je medsebojno vršil oster boj, pri katerem so podlegli tako zvaní mladini. Ker jih je tega sram, govore, da je njihova (zadnja) lista nevtralna. Mi pa to nevarnost prav dobro poznamo. Napreden in pameten volilec ne bo oddal glasu ne enim ne drugim klerikalcem.

BELTINCI. V nedeljo 13. t. m. ob 9. dopoldne se bo vršil pri nas velik javen shod KDK. Na tem shodu bodo govorili narodni in oblastni poslanci obeh koaliranih strank, in sicer gg. Pucelj, župnik Matica, dr. Pivko, Hodžček in Kühr, nadalje Cvetko, Šafran in drugi. Vabijo se vsi somišljeniki iz Prekmurja in sosednih krajev, da se tega shoda udeležijo v čim večjem številu Somišljeniki! Naša dolžnost je, da javno manifestiramo solidarnost! Naj vidijo vsi, da naša vzajemnost v borbi za naše pravice ni le prazna fraza. Naj se čuje glas Prekmurja in Murskega polja vse do naših bratov na jugu, da smo kot en mož za voditelja naroda Pribičeviča in Radiča. Kdor želi sebi in svojim boljše čase, naj nas v nedeljo gotovo obišče. — Istega dne popoldne ob 2. uri bo enak shod z istimi g. govorniki v Dobrovniku.

Politični pregled

Minuli petek je bil na seji

Narodne skupščine zopet prav viharen dan.

Spričo ostre kritike škodljive politike Vukičevičevega režima zlasti s strani voditeljev KDK Pribičeviča in Radiča je nastalo v dvorani viharno prerekanje. Med drugim je Pribičevič predlagal resolucijo,

Ivan Albreht:

Greh krvi

(Dalje.)

III.

Raznožnikovo posestvo je precej slično Slemenjakovemu, a hiši sta oddaljeni druga od druge dobro uro hoda, ker je treba iti dokaj časa navkreber. Ko smo prišli to noč tja, je moralo biti že blizu polnoči.

Stric Janez je ležal v «hiši», ko smo vstopili. Na mizi je gorela leščerba in njena medla, trepetajoča luč se je skrivnostno poigravala po Janezovem obrazu.

«Spi», je šepnila Jera, ko je stopila k postelji.

Stric Janez je res spal in ga nismo budili, ker je trdil oče, da je spanje za vsakega bolnika najboljše zdravilo. Včasih je v spanju zastokal, kaj izpregovoril. Večinoma besedi ni bilo mogoče razumeti, le očetu se je zdelo, da kliče stric mojo mater.

Mati je sedla na skrinjo k postelji in ni niti trenila od bolnika. Silno bolesten in trpeč je bil njen obraz, iz oči pa so ji polzele solze, ki so kapale z lic na v naročju prekrižane materine roke.

«Kaj bo», je včasih šepetaje zajavkala Klasova Jera in se sklonila k očetu, ki je samo molče skomignil z rameni. V gozdu se je včasih oglasila sova. Na vrtu je mehko šelestelo listje po sadnem drevju.

Skrivnostna tišina me je zazibala v nepremagljivo omotico. Nehote sem se zleknil po klopi za mizo in zadremal. Prebudili so me

šele tuji glasovi. Ko sem odprl oči, je bil že dan, a okrog postelje strica Janeza je bilo zbranih več ljudi. Stric Luka se je bil namreč že vrnil medtem s Klepcem, ki je baš pregledoval Janezove poškodbe. Prijemal ga je za levo roko, jo dvigal in sukaj in naravnal zdaj sem, zdaj tja, da se je čulo hreščanje strtih kosti. Od bolečin je stric Janez zdaj pa zdaj srdito zaškripal z zobmi. A po obrazu in s čela mu je curkoma lil pot. Stara Jera je pripravljala nekakšne obveze, moja mati je držala Janeza za glavo, a oče in Luka sta ga opirala in ravnala, kakor je sproti ukazoval Klepec.

Meni se je zdelo vse to tako skrivnostno, da sem si komaj upal dihati. Vprašal bi bil rad marsikaj, toda kako, ko niti odrasli niso skoro nič govorili?!

Neznosno preiskovanje je trajalo precej dolgo, vsaj meni se je zdelo celo večnost. Čez dolgo se končno oglasi Klepec, ki je bil preklasi in bradat, pa vprav pošastno suh:

«Nič ne bo hudega. Jaremček* je zlomljen, pa bo že kmalu spet dobro.»

Janez je nekaj zamrmral in vprašal potem:

«Kje imate pa Boštjančka?»

«Tukaj sem, stric», sem se oglasil izza mize in hitro stekel k postelji. Hotel sem mu na vsak način povedati kaj prav posebno zanimivega, pa sem hitro bleknil:

«Vaš spomin sva včeraj popoldne slišala s Polono, stric.»

«Jaremček» pravijo kosti, ki jo sicer imenujemo klučnico.

Kakor je bilo izgovorjeno, sem se zavedel, da tega nikakor ne bi bil smel reči. Ali kaj sem hotel! Vsi svareči pogledi niso pomagali nič.

Stric Janez se je trudno nasmehnil.

«Kje si pa slišal moj spomin, Boštjanček?»

«Oh no,» je segla vmes mati, «nikar ne poslušaj otroka, saj vidiš, da ne vé, kaj čeljusta.»

Oče me je osorno pogledoval, a Klepec je zarenčal:

«Meni se zdi, da bi bilo treba tebi malo šibe za spomin!»

Zbog takšnega karanja sem se čutil v hipu silno nesrečnega. Z debelimi solzami sem dajal duška svoji tudi, a stric Janez me je pozval z mehkim glasom:

«Le povej, Boštjanček, pa nič se nikogar ne boj!»

S pritajenim glasom sem potlej zaupal stricu, kaj sva slišala s teto Polono, na kar je dejal Janez:

«Res, vidiš, prav res.»

In ostalim nato:

«Prav v tem času me je vrglo, da sem bil nekaj časa brez zavesti. V nekakšnih sanjah se mi je zdelo, da sem v »grofičji luknji« in da vpijem, kakor je povedal Boštjanček.»

Mati je pogledavala zdaj Janeza, zdaj mene. Začela se je tresti in je nazadnje omedlela. Položili so jo v kamro na posteljo, mene pa je stara Jera s silo odpeljala iz hiše.

«Vidiš, otrok nerodni, kaj si napravil. Še ob mater boš mogoče, ko ne znaš nikoli kro-

naj Narodna skupščina pozove ministrskega predsednika Vukičevića, da bi redno prihajal k skupščinskim sejam

In ostal v stalnih stikih z Narodno skupščino. Za Pribičevićem je Stepan Radić povzel besedo in takoj začel z ostrimi besedami napadati ministrskega predsednika Vukičevića in notranjega ministra dr. Korošca, zaradi česar je bil na popoldanski seji

Stepan Radić izključen od 10 sej,

proti čemur je opozicija najodločneje protestirala.

Žalosten dogodek, ki vrže nelepo luč na naše politične razmere, se je zgodil v soboto v Beogradu. Sredi Beograda pri belem dnevu je bil

izvršen atentat na poslanca SDS Savo Kosanovića,

in sicer ga je napadel zef ministra za trgovino in industrijo dr. Spaha šef jugoslovenske trgovinske agencije v Carigradu Hamdija Afgan, ki je udaril Kosanovića z vso silo po glavi. Poslanec Kosanović je namreč pred meseci, ko je bil Hamdija Afgan imenovan za šefa omenjene agencije, vložil na ministra dr. Spaha interpelacijo glede tega imenovanja. Interpelacija ugotavlja, da Hamdija Afgan nima za to mesto potrebne usposobljenosti in da je vrhu tega še v sodni preiskavi zaradi dejanj, ki ga za to mesto onemogočajo. Poslanec Kosanović, ki je izvršil s to interpelacijo le svojo sveto dolžnost, je vložil proti napadalcu tožbo pri sodišču.

Zakonodajni odbor je v torek obravnaval in v načelu sprejel

zakon o sodnikih,

ki naj velja za sodnike v vsej državi. V vseh državah priznavajo spričo važnosti sodniškega stanu sodnikom posebne pravice, ki jih drugi uradniki nimajo, in tudi boljše plače. Naša vlada pa bi rada tudi sodnike kolikor toliko vpregla v politiko. Zato je v zakonskem načrtu predlagala, naj bi sodnike imenoval minister za pravdo po lastni volji. Vlada bi

titi svojega nerodnega jezika. Ali je bilo treba tega?»

«Dasi nisem vedel, kaj naj bi bil zagrešil s svojo odkritosrčnostjo, sem bil le silno žalosten in sem začel jokati na ves glas.

«Saj nisem nič naredil», sem v solzah ponavljal in prosil jezno starko, naj mi vendar pove, kaj je z materjo. Jera je nekaj časa rentočila, nazadnje pa me je le začela miriti in tolažiti, da morda ne bo nič hudega in da naj bom priden in lepo molim. Nikakor pa ni pustila, da bi se bil ganil od nje, dokler ni planil iz hiše stric Luka:

«Jera, hitro noter, bom jaz ta čas pri otroku!»

«Tak bo le?» je zamomljala Jera in odkrevsala v hišo, med tem ko je Luka venomer ponavljal samo:

«Hitro, hitro —»

Ko sem jokaje hotel zleteti za staro Jero, me je stric Luka trdo prijel za roko:

«Boštjanček, kar lepo ubogaj, greva domov!»

Rad ali nerad sem moral z njim; kajti stric Luka me je nesel.

Že drugi dan smo potem imeli v hiši mrlička. Bil je to moj bratec Janezek, čigar srce je jelo utripati v Raznožnikovi hiši. Morda je v svoji nedotaknjeni nevednosti že slutilo skrivnostno breme našega rodu, ko je tako hitro obstalo in se umirilo, čim je iz roke Klavove Jere kanila nanj krstna voda? Bog vé... Janezek je bil namreč kar za silo krščen in je umrl, preden je utegnil prav zakajati.

Takrat me je prvič v življenju obiskala smrt —

(Dalje prih.)

si tudi rada pustila odprta vrata, da bi sodnike premeščala proti njihovi volji.

V svesti si, da mora biti sodnik čim neodvisnejši, da bo vestno vršil svojo važno nalogo.

sta narodna poslanca dr. Žerjav in Pribičević najodločneje nastopila za neodvisnost sodnikov od političnih strank.

Sodnik ne sme biti nikomur drugemu odgovoren kakor svoji lastni vesti in zakonom. Govora dr. Žerjava in Pribičevića sta napravila na člane odbora velik vtis in se je nadejati, da bodo najnujnejši predlogi za popravo predloženega zakona sprejeti.

GOSPODARSTVO

Kmetijski pouk

PRESIPAVANJE ŽITA V POMLADNEM ČASU.

Po žitnicah trpi žito najbolj pred žitnim moljem in pred črnim žužkom ali žitnim rilčkarjem. Vsako leto gre na ta način veliko žita v zgubo. ti škodljivci izglojejo in onesnažijo žitno zrnje tako, da ostanejo prazni mešički in da dobi žito nazadnje še neprijeten duh po zatohlem. Pravimo, da je žito okopelo. Tega duha se navzameta moka in kruh, ki je zaradi tega neokusen, slab in nezdrav.

Glavni vzrok tej škodi je ta, da pustimo žito v kupih ali predalih mirno ležati. Žitu manjka zraka, večkrat tudi primerne suhote. Če žito, ki je na debelo nasuto, leži dolgo časa v miru, se ga lotita zgoraj navedena škodljivca. Žitni molj s svojimi črvički ga kvari od zgoraj kupa, črni žužek pa od spodaj pri tleh. To opazujemo redno, če je žitna shramba premalo suha, premalo snažna, premalo zračna in če se žita nič ne dotaknemo. Za okuženje je sedanjí pomladni čas najbolj nevaren.

Zato je treba, da gledamo v žitnici (kašči) na največjo snago in da žito po večkrat presujemo iz enega predala v drugega. Žito je treba prezračevati. Žitnica sama pa mora biti zračna in čista, da se ne bo bati škodljivega mrčesa. Gospodarji, ki se pritožujejo, da jim delata molj in žužek škodo, si morajo to škodo samim sebi pripisovati, kajti ta škoda je zmeraj dokaz, da se z žitom ne ravna pravilno in da je žito zanemarjeno. Ne enemu ne drugemu izmed teh škodljivcev ni obstanka, če žito po potrebi obračamo in zračimo.

Če je pa žitnica okužena, potem ni druge pomoči, kakor da jo izpraznimo, očistimo in razkužimo. Napadeno in poškodovano žito je seveda do dobrega posušiti, preden ga spravimo nazaj v predale.

Občni zbor Sadjarskega in vrtnarskega društva za Slovenijo v Celju

Letošnji občni zbor tega društva se je vršil po preteku petih let zopet v Celju ob navzočnosti izredno lepega števila društvenikov in zastopnikov podružnic iz vse Slovenije. Zborovanje je otvoril in vodil društveni predsednik kmetijski svetnik g. Viljem Rohman. Po tajniškem poročilu (nadzornik g. A. Škulj) je število članov poraslo od minulega leta za 705 članov, to je od 5765 na 6470. Število podružnic pa se je pomnožilo za 16, to je od 96 na 112. Društvo je s pomočjo podružnic v minulem letu priredilo 108 strokovnih predavanj, 34 tečajev in 12 razstav ter sadnih ogledov po vsej Sloveniji.

V Ljubljani so priredili še vrtnarsko razstavo in sadni sejem na Ljubljanskem velesajmu, kate-rega se je udeležilo 76 razstavljalcev s 400 zaboji izbranega sadja.

Dalje je društvo izdalo ilustrirano knjigo «Sadni izbor za Slovenijo» v 2500 izvodih, od katerih je že čez 2000 prodanih. Ostalih 500 lepo vezanih knjig (po 75 Din komad) upa odbor še v teku tega leta popolnoma vnovčiti. Zato naj se

požuri, kdor je še nima, ker nove izdaje gotovo ne bo več let.

Blagajnikovo poročilo (profesor g. Verbič) izkazuje koncem leta 1927. 258.960 Din dohodkov, 223.071 Din stroškov; ostanek torej 35.889 Din.

Za napravo sadnih sušilnic se je izdalo 14.799 dinarjev. Denarni promet je v poslovnem letu presegel pol milijona dinarjev. Čisto premoženje znaša 31.247.60 Din. Ministrstvo je dalo 17.000 dinarjev podpore.

Obe skrbno in vestno sestavljeni poročili je vzel zbor z odobravanjem na znanje.

Sledile so volitve novega odbora, pri katerih je bil z malo izpremembo izvoljen stari odbor, in sicer: kmetijski svetnik g. Viljem Rohman za predsednika, višji nadzornik g. M. Humek in prof. g. Prisol za podpredsednika, višji nadzornik gosp. A. Škulj za tajnika in prof. g. Verbič za blagajnika; za odbornike pa: za ljubljansko okrožje gg. Fr. Gombač, Fr. Kafof, A. Lovše, R. Lah; za novomeško okrožje gospodje: A. Podgornik, C. Jeglič, J. Bergmann, K. Barle; za celjsko okrožje gospodje: M. Levstik, Fr. Plesec, Fr. Gorican, V. Petkovšek, P. Žagar; za mariborsko okrožje gospodje: F. Aplenc, Lj. Sagadin, P. Močnik, C. Spindler; za revizorja gg. Fr. Kranjc in J. Vuga.

Sprejeti predlogi: 1.) Namesto ustavitve posebne vrtnarske šole se zaradi nezadostnih sredstev začasno nastavi pri društvu specializiran sadjarski strokovnjak. 2.) Izdela se sprememba društvenih pravil, za kar se je izvolil poseben odsek. 3.) Izda se poučna knjižica za pravilno in reelno uredbo sadne trgovine. 4.) Sklene se peticija na železniško upravo zaradi hitrejših in udobnejših ukrepov pri dodeljevanju vagonov in pri nakladanju ter odpošiljanju sadja ob sadni seziji. 5.) Sklene se peticija na prometno ministrstvo za podelitev običajne trikratne polovične vožnje na leto vsem društvenikom enako kakor onim Lovskega in Planinskega društva.

Stavljenih je bilo še več drugih predlogov in važnih nasvetov, največ od ljubljanske podružnice, ki so povzročili precejšnjo debato in ki se iz formalnih ozirov še niso mogli definitivno sprejeti; o njih bo razpravljal posebej glavni odbor.

Celjsko mesto je sprejelo zborovalce prav slavnostno, za kar bodi tem potom izrečena najpristrčnejša zahvala.

Prihodnji občni zbor (leta 1929.) se bo vršil na Bledu.

Tedenski tržni pregled

ŽITO. Cene žitu, ki so zaradi slabih obetov nove žetve stalno rasle, so se ustalile. Na ljubljanski blagovni borzi so bile 9. t. m. naslednje cene (za 100 kg, postavljeno na slovensko postajo): pšeniča: baška 410 do 412 Din 50 p, slavonska 397 Din 50 p do 400 Din; turšiče: baška 345 do 347 Din 50 p; moka «0»: 555 do 565 Din.

ZIVINA. Cene malo čvrstejše. Majhen porast cen je bil zabeležen zlasti na zadnjem ljubljanskem živinskem sejmu predvsem za prvovrstno blago.

Cene tujemu denarju

Na zagrebški borzi se je dobilo te dni v valutah:

1 ameriški dolar za 56 Din 20 p do 56 Din 40 p; dne 9. t. m. v devizah:

100 avstrijskih šilingov za 797 Din 95 p do 800 Din 95 p;

100 nemških mark za 1557 Din 75 p do 1360 Din 75 p;

100 madžarskih pengov za 991 Din 20 p do 994 Din 20 p;

100 italijanskih lir za 298 Din 38 p do 300 Din 38 p;

1 ameriški dolar za 56 Din 71 p do 56 Din 91 p;

100 francoskih frankov za 222 Din 66 p do 224 Din 66 p;

100 češkoslovaških kron za 167 Din 99 p do 168 Din 79 p.

Sejmi

12. maja: Planina pri Brežicah (le za živino), Zagorje (okraj Litija), Slovenjgradec, Lemberg.
 13. maja: Gradac.
 14. maja: Tržišče, Vrhnika.
 15. maja: Trbovlje.
 16. maja: Moravče (okraj Kamnik), Kočevska Reka, Studenec (okraj Krško), Videm (okraj Litija); Vojnik, Raskrižje, St. Ilj (okraj Maribor, levi breg), Pilštanj.
 17. maja: Kandija (za živino in stavbni les).
 18. maja: Gornji Logatec, Žužemberk.
 19. maja: Bogojina. Sv. Lenart v Slovenskih goricah.

Kratke vesti

— **Znižanje cene tobačnemu ekstraktu.** Ministrstvo za kmetijstvo in vode je doseglo, da je monopolska uprava znižala ceno tobačnemu ekstraktu v svrhu pospešenega zatiranja rastlinskih škodljivcev. To velja le izjemoma do 31. decembra t. l. Tobačni ekstrakt se dobiva po ceni 5 Din za kilogram v originalnih pločevinastih posodah pri tobačni tovarni v Ljubljani.

DOMAČE NOVOSTI

* **Lep uspeh naprednjakov pri občinskih volitvah v Brežicah in Globokem.** V nedeljo so se vršile v Brežicah občinske volitve, ki so prinesle KDK lep uspeh. Nemci so vložili svojo listo, ki pa so jo vezali s klerikalno. Poleg liste KDK so nastopili samostojno tudi obrtniki, tako da so bile skupno vložene 4 liste. Dobili so: KDK 7 mandatov, obrtniki 2, Nemci 4 in klerikalci 4. Ker bosta obrtniška odbornika volila s KDK, je izvolitev naprednega župana zagotovljena. — Občinske volitve so se vršile v nedeljo tudi v Globokem, domači občini narodnega poslanca Ureka. Tu so doživeli klerikalci še večji poraz, ker so izmed 17 mandatov dobili samo 2, dočim si jih je KDK priborila 13; 2 odbornika sta odpadla na tretjo listo tako zvanih malkontentov.

* **Dr. Baxa se je vrnil v Prago.** Kakor poročajo s Sušaka, je praški župan dr. Baxa v sredo zjutraj z avtomobilom odpotoval s Sušaka ter se preko Št. Petra in Slovenije vrnil v svojo domovino.

* **Angleški poslanik na lovu v Kranjski gori.** Angleški poslanik na našem dvoru g. Kennard in njegov trgovski ataše g. Harvey sta prispela v Ljubljano in se odpeljala z avtom v Kranjsko goro na lov kot gosa g. Praprotnika.

* **Češkoslovaški železničarji v Jugoslaviji.** Te dni so prispeli v Jugoslavijo češkoslovaški železničarji. Obiskali so tudi Ljubljano, kjer so bili prav pristržno sprejeti. Predzadnje sredo zvečer so s parobrodom «Salona» prispeli v Split. Pričakovale so jih društvena zastopstva in vojaška godba. V četrtek so si izletniki ogledali mesto ter posetili tudi Solin, kjer jim je bila prirejena zakuska.

* **Huda nesreča odličnega rojaka.** Pred kratkim se je vrnil na kratek dopust v svoj domači kraj v Leskovec naš odlični rojak, g. Vladimir Pfeifer, fregatni kapitan v jugoslovenski mornarici, eden izmed redkih slovenskih oficirjev v avstrijski armadi, ki so brez strahu priznavali svojo narodnost ter v ustvaritvi Jugoslavije videli svoj ideal. Bil je tudi v najnevarnejših časih član revolucionarne «Omladine». Pred nekaj dnevi pa je g. Pfeiferja zadela huda nesreča. Splašil se je domači konj, in ko ga je g. Pfeifer hotel ujeti, se je spotaknil in padel, konj pa ga je z vso silo s kopitom udaril po glavi in ga nevarno ranil. G. Pfeifer je več ur ležal v nezavesti in le njegovi izredno trdni naravi gre hvala, da ga ni žival do smrti pobila. G. Pfeiferju, ki je svoječasno rešil tri dečke iz deročih savskih valov in zaradi tega bil odlikovan, se obrača zdravje že na bolje. Zelimu mu skorajšnjega popolnega okrevanja.

* **Savski Brestovec je postal zopet Rajhenburg.** Naziv železniške postaje Savski Brestovec se je po želji tamkajšnjega prebivalstva izpremenil zopet v Rajhenburg.

* **Sedemstoletnica lavantinske škofije se je večeraj in danes v Mariboru slovesno proslavila.** Cerkevne proslave se je udeležil tudi nuncij Pelegrinetti.

* **Avstrijski konzulat v Ljubljani se je preselil s Turjaškega trga na Dunajsko cesto 31/l.** Dne 8. t. m. je konzulat uradoval že v novih uradnih prostorih. Uradne ure za stranke so od 8. do 12. V nedeljah in praznikih se za stranke ne uraduje.

* **Nova krajevna organizacija v Prekmurju.** Pišejo nam: V Kotu pri Dolnji Lendavi se je ustanovila 29. aprila nova krajevna organizacija SDS. Vpisalo se je 14 članov. Za predsednika je bil izvoljen g. Nikolaj Križanič. Število članov bo pa kmalu naraslo, ker v vasi še ne obstoja nobena druga organizacija. Občina je v narodnostnem oziru mešana, prevladujejo pa Slovenci.

* **Tovariši iz svetovne vojne.** Prejeli smo: Glavno letošnje zborovanje ZSV in bratski sestanev vseh vojnih tovarišev bo letos zopet na Brezjah, in sicer 5. avgusta. Vabimo pa može, naj se po možnosti udeležijo tudi pokrajinskega sestanka, ki bo na praznik vnebohoda 17. t. m. v Petrovčah pri Celju. Polovična vožnja k temu sestanku bo vsem udeležencem pod običajnimi pogoji dovoljena. Pri slavnosti bo svirala rudarska godba iz Velenja. Slavnosti naj se udeležijo posebno može mariborske oblasti. Gorenjci pa pohitite v velikem številu v nedeljo 13. t. m. k slavnosti odkritja spomenika padlim vojakom v Križah pri Trzišču. Na svidenje!

* **Zloraba spovednice za gonjo proti «Domovini».** Z Vrhnike nam pišejo: Neki posestnik iz vrhniške občine je nedavno poslal svojo družino opraviti velikonočno spoved. Tudi on sam je hotel na tiho nedeljo zadostiti svoji krščanski dolžnosti in je pristopil k spovednici. Ne malo se je začudil, ko ga je začel izpraševati dekan, kake časopise čita. Na odgovor, da redno čita med drugimi tudi «Domovino», je zahteval spovednik dekan gosp. Janez Keke obljubo, da mož ne bo več čital «Domovine», ker mu sicer ne more dati odveze. Posestnik, prav dober kristjan, nikakor ni mogel razumeti, da bi čitanje «Domovine» bilo tako pregrešno, da bi se mu zaradi tega ne mogla dati odveza. Dal je spovedniku možat odgovor, da zahtevane obljube ne more in noče dati, na kar je vstal in odšel od spovednice. Iz tega primera se vidi nestrpnost vrhniškega dekana proti našemu časopisu. Vrhniškim občanom priporočamo za zgled moža, ki ni hotel kloniti pred dekanovo trmo. Mi bi radi tudi vedeli, kam se pri takih zlorabah lahko obrnemo za odpomoč. Ali smo morda na milost in nemilost izročeni pri spovedi samovolji posameznih spovednikov?

* **Pritožba tobačnih trafikantov.** Ljubljanska tobačna tovarna izdaja svoje izdelke trafikantom v ograjenem prostoru med tovarno in mitnico na Tržaški cesti. Tam se zbirajo odjemalci z nahrbtniki, ročnimi vozički ali s konjsko vprego. Kljub milijonskemu prometu na tem prostoru se monopolski upravi v Beogradu ne zdi vredno, da bi napravila času primerno nakladišče. Tako nakladišče bi bilo nujno potrebno, da bi mogli odjemalci med čakanjem biti pod streho, kjer bi tudi živino privezali.

* **Pozdrav naših rojakov-rudarjev iz Srbije.** Prejeli smo: Z juga naše države pošiljamo mnogo pozdravov vsem fantom in dekletom, zlasti zibiškimi rudarji v Vrtanju (Srbija): Ivan Mrak, Anton Gobec, Franc Škorjanc, Matevž Žaler, Ignac Mecilovšek, Karel Lubej, Ivan Šarlah in Leopold Gajšek.

* **Zveza slovenskih vojakov iz svetovne vojne v Ljubljani bo priredila na dan Vnebohoda 17. t. m. veliko romanje bivših vojakov iz svetovne vojne, invalidov in sorodnikov padlih vojakov v prelepo Savinjsko dolino v Petrovče pri Celju.** V Petrovčah se bo ta dan vršila žalna slavnost za vse padle vojake lavantinske škofije z mašo za dušnico, pridigo vojnega kurata g. Bonača in z govori raznih govornikov, med drugimi predsednika ZSV g. majorja Colariča. Obenem bo veliko

pokrajinsko zborovanje ter občni zbor Zveze slovenskih vojakov iz svetovne vojne. Svirala bo rudarska godba iz Velenja. Dovoljena je polovična vožnja do Petrovč in nazaj. Vsi udeleženci kupijo tam, kjer stopijo na vlak, cel listek, ga dajo žigosati z mokrim žigom ter listka v Petrovčah ne smejo oddati, temveč velja ta listek za brezplačno vožnjo nazaj. V Petrovčah pa dobijo potrjeno, da so se slavnosti res udeležili. Pravico do polovične vožnje imajo vsi ljudje brez razlike spola, ki se bodo udeležili slavnosti 17. t. m. v prelepi Savinjski dolini pri Marijini cerkvi v Petrovčah. — ZSV.

* **V dobi krize kmetijskega stanu.** Dne 14. t. m. se bo vršila pri okrajnem sodišču v Novem mestu dražba malega kmetijskega posestva v Vinji vasi. Najmanjši ponudek znaša 6407 Din.

* **Za ukinjenje pouka ob sejmskih dnevih v Litiji.** Med litijskim in okoliškim prebivalstvom se čujejo že dalje časa pritožbe, da se vrši pouk tudi ob sejmskih dnevih, ko je zaradi goste gneče sejmarjev in živine pohajanje po cesti za malo deco naravnost nevarno. Nekateri starši zadržujejo deco zaradi tega doma, drugi jih pa uporabljajo za čuvarje doma, ker gredo sami na sejme. Zaradi tega je pouk slabo obiskan. Pozivamo oblastvo, da ukine pouk ob sejmskih dnevih.

* **Občinske volitve v Kočevju se bodo vršile v nedeljo 24. junija t. l.** Volilo se bo 25 občinskih odbornikov in toliko namestnikov. Kandidatne liste se morajo vložiti samo 12. t. m. na okrajnem glavarstvu. O eventualni združitvi dveh list se mora dogovor vložiti do vštetelega 15. junija ravnostam. —

* **Z novim tržnim prostorom na Vedah v Trbovljah** je ustvaril občinski svet nekaj moderne in lepega, česar nimajo niti manjša mesta. Tržni dnevi so močno obiskani, in to ne samo ob sredah in sobotah, temveč vse dni v tednu. Pomirjeni so lahko tudi oni, ki so se bali, da se denar, ki ga je vložila občina v ta tržni prostor, ne bo obrestoval.

* **Huda nevihta pri Zagorju.** Te dni popoldne se je stemnilo nebo okrog Svete Planine in nastala je huda ploha z grmenjem in treskanjem, vmes pa je padala toča. Sadno drevje, ki je letos bujno cvetelo, je po dolinah deloma uničeno.

* **Nesreča pri delu.** V Ljutomeru se je smrtno ponesrečil znani narodni obrtnik klepar g. Rižnar. Popraviljal je pri Sinigoju žlebe. Ko je stal na lestvi pri strehi, mu je spodrsnilo, padel na tla in na mestu obležal mrtev.

* **Požar v Spodnjem Radvanju.** Te dni je na nepojasnen način začelo goreti v listnjaku posestnika Rudolfa Hecla v Spodnjem Radvanju. Ogenj se je takoj prenesel na stanovanjsko hišo, katere ni bilo mogoče rešiti. Z velikim naporom so mariborski, studenški, radvanjski in drugi gasilci obvarovali katastrofo sosednja, večinoma s slamo krita poslopja.

* **Vlak povozil neznano ženo.** V noči od 3. na 4. t. m. je povozil vlak na Križnem vrhu med Slovensko Bistrico in Poljčanami neznano žensko. Vlak je nesrečnici odrezal glavo in jo strašno razmesaril.

* **Huda povodenj v okolici Vuzenice.** Zadnjega aprila in 1. maja je v Vuzenici lilo kakor iz škafe. Sejem, ki bi se bil moral vršiti 1. maja na Muti, je odpadel. Zaradi nalivov sta zlasti reki Cerkevica in Bistrica močno narasli. Bistrica je odnesla na tisoče blodov, ki so bili ob reki pripravljene za splavljenje. V vuzeniški občini je nalivalo posebno močno 1. maja med 11. in 12. uro dopoldne. K sreči razen številnih plazov in poplavljenih cest ni bilo večje katastrofe, ker se je vreme kmalu obrnilo na lepo in so že po 2. uri vode zopet začele padati. Vsekakor se ceni škoda na plazovih, ki so jo utrpeli zlasti kmetje Pokeršnik, Kuhelnik, Vindiš, Bavh, Kanop, Cank, Pok in še več drugih, na blizu 100.000 Din. Posebno močno so prizadete občinske ceste.

* **Nesreča na železnici.** Vdova Marija Pintarjeva iz Loke je nedavno blizu Savskega kolodvora v Zagrebu tako nesrečno skočila iz vlaka, da se je na glavi težko poškodovala. Bila je prepeljana v bolnico, kjer je podlegla nevarni poškodbi.

* **Avtomobilska nesreča v Prekmurju.** Na cesti Dolnja Lendava—Velika Kaniža se je pripetila

huda avtomobilska nesreča. Neki potniški avtomobil se je v nagli vožnji zaletel v brzjavni drog. Sunek je bil tako močan, da so potniki v velikem loku zleteli iz avtomobila. En potnik je ostal na mestu mrtev, štirje pa so bili težko ranjeni.

* **Nesreča pri slamoreznicah.** Z Jezerskega nam pišejo: Jožef Skuber in njegov hlapec sta dne 30. aprila rezala slamo. Hlapec je vrtel ostri rezali, Jožef Skuber pa je nakladal, pri čemer je bil premalo oprezen in ga je ostro rezalo zadelo s tako silo, da ga je vzdignilo od tal in mu naredilo pod hrptom veliko rano. Ob hudem krvavenju je ranjenec padel v nezavest. G. dr. Globočnik, ki je bil takoj poklican, mu je nudil prvo pomoč, na kar so ranjenca takoj odpeljali v ljubljansko bolnico.

* **Potresni sunek v Trbovljah.** Predzadnje sredo zvečer, nekaj minut pred 23., so prebivalci Trbovelj in Zagorja čutili močan potresni sunek, ki je trajal samo nekaj sekund. Spremljalo ga je močno bobnenje. Škode potres ni napravil.

* **Smrtna nesreča pri montiranju elektrike.** Dne 1. maja sta montirala električno svetiljko pri cestni razsvetljavi pri Skalni kleti v Celju monter mestne elektrarne Franc Virant mlajši in vajenec Ludovik Jegrišnik. Monter je splezal na drog, vajenec pa je medtem držal žico, ki niso svetiljko, v rokah. Z droga mu je Virant zapovedal, naj ne drži žice v roki, pač pa naj jo pritrdi na poleg stoječi voziček. A bilo je že prepozno. Na nepojasnjen način je prišla žica v stik z vodom in močan tok je pretresel nesrečnega Jegrišnika, ki se je takoj zgrudil. V kratkem je bil na mestu avto, ki je prepeljal vajenca v bolnico. Z vsemi sredstvi so ga poskušali ohraniti pri življenju, a zaman, Jegrišnik je v kratkem času izdihnil.

* **Smrt po ugrizu steklega psa.** V Bistri v hrvaškem Zagorju je pred mesecem ugriznil neki pes 15letnega kmečkega fanta Mija Gajskega. Rana ni bila nevarna, zato nihče ni posvečal posebne pozornosti neznačajni rani. Šele v zadnjem času, ko je bilo že prepozno, so fanta pripeljali v Zagreb v svrhu zdravljenja. Na fantu so se že pojavljali znaki stekline. Bolezen je nagio napredovala in nesrečni mladenič je v strašnih mukah podlegel strašni bolezni.

* **Žalosten konec mladeniča.** Šofer Kosič pri tvrdki Glanzmann & Gassner v Trziču se je te dni ustrelil v sence. Nezavestnega so naložili na nosilnice in ga odpeljali proti domu v Naklo, toda med potom je izdihnil in tako se je voz z mrličem vrnil v Trzič, kjer so truplo položili v mrtvašnico. Prijaznega mladeniča, ki je dopolnil komaj 22. leto, je pogubila v smrt prevelika občutljivost. Kosič je imel svojo izvoljenko iz srca rad. Pa je prišel vmes drug človek in mu nalil pelina v kupo veselja. Nastal je prepir in celo tepež. Stvar naj bi se obravnavala pred sodiščem. V nedeljo popoldne je šel s svojo izvoljenko še celo na izprehod na Brezje in se vrnil popolnoma miren v svoje stanovanje v Trajbah. Ves ponedeljek je bržčas premišljal svoj položaj in ko se je Trzič pripravljala na prvomajsko slavnost, si je Kosič upihnil luč mladega življenja.

* **Brez sledu izginita je 22letna Berta Šulnova,** hčerka posestnika in gostilničarja v Trbovljah. Ker je bila zaradi dolgotrajne bolezni zadnji čas duševno zelo potrta, se je bati najhujšega. Kdor bi o njej kaj zvedel, se prosi, da to takoj sporoči proti povrnitvi stroškov na naslov: Alojz Šuln, posestnik in gostilničar v Trbovljah.

* **Štirje klateži pod ključem.** Po Ljubljani se je klatila že mesece štiriperesna deteljica potepinov, ki ima na vesti neštevilne male tatvine. So to 20letni delavec Janez M., 18letni Maks J., 20letni Pavle P. ter enako stari Albin P. Vsi štirje so po navadi prenočevali pod različnimi kozolci, oziroma v skednjih v ljubljanski okolici. Pri tatvinah v raznih trgovinah, trafikah, mesarskih in branjevskih stojnicah so navadno prakticirali tako, da so nastopili skupno ter sta dva motila prodajalca, druga dva pa hitela basati v žep cigarete, jestvine, včasih pa, ako je šlo prav po sreči, tudi gotovino. Janeza so prijeli stražniki na Dunajski cesti, kamor sta ga pripodila dva dijaka, ki ju je opozorila na tatu trafikantka Marija Klandrova

v Kolodvorski ulici. Janez je namreč v družbi z vsemi tremi ukradel malo prej Klandrovi nekaj cigaret ter cigaretnih ustnikov. Ostale tri so prijeli detektivi v neki gostilni na Cankarjevem nabrežju, ko so po tatvini pri Klandrovi skušali okraštiti še nekega starinarja na Gallusovem nabrežju.

* **S kamnom po glavi.** Progovni čuvaj Rok Vilfan je zapazil te dni zvečer na stranski progi v Dravljah pod nekim vagonom neznanega človeka. Opozoril ga je, naj se umakne s proge. Ker pa možki, v katerem je spoznal v Dravljah stanujočega delavca Petra K., ni hotel poslušati njegovega opozorila, ga je potegnil izpod vagona za noge. Petru pa to postopanje ni bilo po godu, zaradi česar se je med obema razvnel boj. Koncem koncev je Peter pobral velik kamen ter ga zalučal Vilfanu z vso silo v glavo. Vilfan je moral iskati zdravniške pomoči.

* **Pregnani vlomilec.** V hišo trgovca g. Gabrijana v Metliki so v noči od ponedeljka na torek vlomili neznani vlomilec. Čim pa so stopili v trgovino, je zapel električni zvonec za alamanje in vlomilec so zbežali. G. Gabrijan, ki je takoj vstal in šel gledat, je videl še samo enega lopovov, ki je bežal z zavitkom pod levo pazduho skozi mesto. Če so neznani vlomilec kaj odnesli s seboj, gosp. Gabrijan za enkrat spričo velike zaloge še ne more ugotoviti.

* **Zlikovci izropali starodaven grob.** V Gotni vasi so neznani zlikovci odkopali na hribu Brezje do dva metra globok grob, ki je baje še iz kelt-skih časov, in odnesli več zgodovinskih znamenitosti. Hrib Brezje uživa velik sloves zaradi dveh prastarih grobov, v katerih je slutil lastnik posestnik in mlinar g. Fran Bon mnoge dragocenosti. To so izvedeli nepoklicani elementi in so g. Bona prehiteli. Za Brezje se sedaj zanima več strokovnjakov zemljepislovcev. Kakor čujemo, bo g. Bon v kratkem odkopal drugi grob, da se prepriča, kaj hrani v sebi.

* **Urejeno prebavo in zdravo kri dosežemo** z vsakdanjo rabo pol kupice prirodne grenčice «Franz Josef». Strokovni zdravniki za motenje prehranjevanja hvalijo vodo «Franz Josef», ker vzpodbuja delovanje želodca in čreves. Dobi se v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

ŽENSKI VESTNIK

Rabarbara

Rabarbara je rastlina, ki jo pri nas bolj malo poznamo. To se pravi: tako zvano kuhinjsko rabarbaro najdeš le redko po naših vrtovih.

Sta namreč dve vrsti rabarbare. Ena vrsta je, ki zraste zelo visoko, ima bolj podolgate liste in cvete rumeno. Njene korenine uporabljajo lekarne za čaj, oziroma prašek, ki pospešuje prebavo.

Druga vrsta rabarbare je nizka. Prav pri zemlji požene velike liste, podobne lapuhu. Te liste uporabljamo v kuhinji, in sicer ali za špinačo ali za kompot ali pa za mezgo (glej recepte v rubriki «Za kuhinjo»).

Rabarbara uspeva prav povsod, samo da ji malo pognojiš, ker ni glede zemlje prav nič izbirljiva. Rase pa zelo hitro in bujno. Dobiš jo lahko pri vrtnarjih in jo posadiš v svoj vrt. Rastlina prezimi na prostem in požene že v prvi pomladi. Če si nabaviš tri korenine rabarbare, jih lahko prihodnje leto razdeliš in presadiš, tako da imaš potem že šest korenin.

Ker je rabarbara trajna rastlina, ki zgodaj požene in raste celo leto, lahko njeno listje obramo, oziroma režemo vse leto. Paziti pa je vedno treba, da je preveč ne oskubimo. Pustiti ji moramo vselej vsaj štiri male liste.

Vrt

Pomoč proti metulju belinu po vrtovih. Nasej po vrtu na več krajih navadni ostrožnik (Rittersporn), in sicer v večkratnih presledkih, tako da ga imaš potem cvetočega do jeseni. Ostrožnikov voni zelo ugaja metuljem belinom in zvečer kar

trumoma posedajo na te cvetice. Ako jih tedaj ponoči z lučjo poloviš, lahko mnogo teh škodljivcev uničiš, zlasti kadar zalegajo.

Milnica (žajtnica) je izvrstno gnojilo v vrtnarstvu. Zato milnice, ki ti ostaja pri perilu, nikar proč ne zlivaj! Z milnico rajši pognoji trto; to ji prežene plesnobo. Tudi drevje je dobro z milnico škropiti, ker prežene mrčes. Za zelenjavo, zlasti zelje, pa sploh ni boljšega gnoja, kakor je milnica, pomešana z gnojnico.

Polži. V mokrih poletjih so velika nadlega pod vrtovih polži. Najlaže jih je poloviti, če položiš po gredah med rastline snopiče slame. Drugo jutro najdeš po snopičih vse polno polžev, ker gredo namreč radi na suho počivat.

Zelenika (pušpan) kot obrobek vrtnih gred. Izmed navadnih rastlin, porabnih za obrobek vrtnih gred, je še najbolj znana zelenika, po domače pušpan. Zelenika je lep in trpežen obrobek, ki brani, da se zemlja ne usiplje in da grede ne obraste trava. Zeleniko treba vsako leto pristriči, da ostane lepo nizka, ozka in gosta. Za nasaditev zelenike je treba izkopati primerno globok in širok jarek. Ob gredi ležečo steno naredimo poševno. Sadike posadimo tako, da jih pritisnemo ob poševno steno in da molijo korenine proti potu, t. j. na zunanjo stran. Pri prekopavanju zemlje se tako posajene korenine zelenike ne morejo nič poškodovati, ker rastejo bolj na zunanjo stran. Slaba stran zelenike je edino ta, da je zavetišče polžem. Zato jo je treba večkrat pregledati in polže ven pobrati.

Gnojnico uporabljamo, a vedno močno z vodo razredčeno, z najboljšim uspehom pri zalivanju ozelenelih rastlin. Z gnojnico zalivaj le ob deževnem ali vsaj oblačnem in vlažnem vremenu. Zelo mokro ali še s snegom pokrito zemljo lahko polivaš tudi z nerazredčeno gnojico. Kadar hočeš zalivati ozelenele rastline, pusti poprej stati z vodo razredčeno gnojico vsaj en dan v posodi, da se dobro «prekuha».

Za kuhinjo

Rabarbara kot špinača. Obtrgaj rabarbaro kadar ima že močno razvite liste, operi liste in kuhaj v slanem kropu kake četrt ure. Nato ocedi, polij z mrzlo vodo, iztisni vodo in pasiraj skozi sito — prav tako kakor delaš pri navadni špinači. V kozico deni eno žlico masti, na vročo mast žlico moke in praži, da moka porumeni. Nato dodaj en strok drobno zrezanega česna in čisto malo čebule ter še malo popraži, na kar deni v kozico pasirano rabarbaro, dobro premešaj in zalij z vodo. Pusti potem kake pol ure kuhati, vendar moraš večkrat premešati, da se ne prismodi. Nato dodaj 2—3 žlice smetane ali pa nekoliko mleka in za noževno končnico popra. Pusti še pet minut prekuhati, pa je gotovo. — Ta špinača je zelo zdrava za ljudi, ki so slabega želodca, in pa za majhne otroke. Otroci jo tudi rajši jedo kakor navadno špinačo, ker ima rabarbara prijetnejši okus. Najbolje napraviš to špinačo kot prikuho h govejemu mesu.

Rabarbara kot kompot. Listnata stebelca rabarbare (listi imajo zelo debela stebela) olup, zreži na koščke, jih prevri v vrelem kropu ter takoj stresi na sito, da se odcedijo. Medtem pa deni v kozico na četrt kilograma stebelca 5 dekagramov sladkorja, četrt litra vode, košček cimeto-ve skorje in limonine lupine. Ko je že par minut vrelo, odstrani cimet in limono ter deni noter pripravljena stebelca. Ko zavro, jih pusti vreti deset minut, nato pa poberi stebelca v skledo, sok pa še malo pokuhaj. Potem pa ga zlij na stebelca ter daj to jed toplo ali mrzlo na mizo.

Mezga (marmelada) iz rabarbare. Stebla rabarbare zreži na 3 cm dolge koščke, jih prevri v kropu tri do pet minut, nato ocedi in pasiraj skozi sito. Na četrt kilograma pasirane rabarbare vzemi 8 dekagramov sladkorja in kuhaj skoz celo uro, da se popolnoma zgosti. Hladno deni v steklenico in zaveži s pergamentnim papirjem. Če posoda ni polna, lahko drugič dopolniš, kadar zopet kuhaš rabarbaro. — Ta mezga je zelo zdrava za otroke in blaži tudi kašeli.

Praktični nasveti

Nož, s katerim si rezala čebulo, ima neprijeten duh. Odpraviš ga, če umiješ nož v mrzli vodi. Ako ga umiješ v topli vodi, bo nož le še močneje dišal po čebuli.

Če se globin (mazilo za čevlje) posuši, mu prilij par kapljic terpentina. To ga zopet zmehča, tako da je zopet popolnoma uporaben.

IZ POPOTNIKOVE TORBE

Smrt dobre žene

Sv. Bolfenk pri Središču, maja.

Dne 27. aprila t. l. je v Gospodu zaspala Ana Belčeva, žena ljudskega pisatelja in pesnika g. Matije Belca Bolfanskega, marljivega sotrudnika «Domovine». Stara je bila 49 let. Pokojnica se je v desno nogo že v svoji mladosti tako prehladila, da jo je potem večkrat mučil revmatizem. Lansko leto proti božiču pa jo je napadel s tako silo, da je morala v postelj in je bila prepeljana v ptujsko bolnico, kjer je ležala celih 53 dni. Tudi tukaj ni našla pomoči. Domov pripeljana je še cele štiri tedne čakala na smrt. Pokojnica je bila dobra in skromna gospodinja. Ko je podala svojemu možu Matiji 2. maja 1904. roko, še nista imela nobenega premoženja, a med tem časom sta si z delavnimi rokami prigospodarila ne baš veliko, vendar pa dobro in čedno domačijo.

Žena Ana je bila ves čas svojega življenja dobra in prijazna ne samo napram svojemu možu, temveč tudi napram svojim sosedom in znancem. Vse daleč na okoli jo je ljubilo in spoštovalo. Bila je tudi izredno dobra pevka.

V mnogih krajih v Slovenskih goricah so jo občudovali zaradi njenega lepega glasu. Že v prvi svoji mladosti je večkrat rekla, da noče imeti za moža človeka, ki ne bi znal peti. Ta želja se ji je tudi izpolnila. Ko je bila še dekle, je ni bilo drugega kakor smeh in pesmi.

Njenega pogreba, ki je prišel baš na nedeljo, se je udeležilo izredno mnogo ljudi, ki so s tem pokazali svojo ljubezen do pokojnice.

Ob strani svojega dobrega moža in sosedov je zatisnila svoje vedno prijazne oči in se preselila tja, kjer ni več trpljenja, kjer vlada večno veselje. Njen spomin naj živi v lepih Slovenskih goricah.

Tragična smrt mladega orožnika

Sv. Lovrenc v Slov. goricah, maja.

V ponedeljek 30. aprila zvečer med 21. in 22. uro se je v Juršincih pri Ptujju ustrelil mlad orožniški kaplar Franc Vašel. Zvečer okrog 21. ure se je še nahajal vesel v družbi v gostilni «Mikl», na kar je odšel v orožniško kasarno v 1. nadstropje iste hiše, kjer ga je našel mrtvega na tleh njegov tovariš komandir stanice. Šele po daljšem času sta komandir postaja in sin hišnega gospodarja, ki je pomagal drgniti mrtvega tovariša, opazila, da ima Vašel prestreljena senca, da leži na tleh izprožen služben samokres ter da ni v mladem orožniku nobenega življenja več.

Dasi je imel dolgo pot, se je vendar vesten orožnik napotil še tisto uro v Ptuj javit žalosten dogodek. Truplo pa je ostalo na prostoru tragičnega dogodka še po 24 urah ter ni bilo spravljeno v mrtvašnico, češ, da komisija ne ve, kdo ji bo plačal dijete. Pri tej priliki bodi povedano, naj se pristojno oblastvo pobriga za to, da bodo mrliški ogledi vršili svoje dolžnosti ter odredili odstranitev mrličev najdalje v 24 urah.

Samomorilec je zapustil okoli 4600 Din gotovine in 6 pisem, iz katerih izhaja, da je njegov samomor v zvezi s mrtvo njegove izvoljenke Nežike B., pokopane pri Sv. Petru pri Mariboru. Pokojnik izjavlja v pismu na svojega očeta, da mu brez nje ni življenja. Istočasno prosi očeta, da postavi na njegov grob in na grob izvoljenke spomenik.

Pokojnik je bil v splošnem pri prebivalstvu kakor pri svojih predstojnikih priljubljen ter je vršil svojo službo zelo vestno. Od svojega ko-

mandirja stanice se je v pismu poslovil zelo priščno ter ga je zaprosil, naj mu oprostí vso brigo, ki mu jo povzroča s svojim samomorom.

Pokojniku bodi lahka domača gruda, preostanim pa naše iskreno sožalje!

Zahtevamo takojšen razpis občinskih volitev

Sv. Krištof pri Laškem, maja.

Borba vodilnih mož SDS v naši občini za pravice in odpravo previsokih občinskih doklad je našla med občani pravilno razumevanje. Odprle so se oči že velikemu številu pristašev SLS, ki so bili do sedaj velika opora svoje stranke in so ji pri zadnjih skupščinskih volitvah še dali svoje kroglice v upanju, da jim bodo gospodje od SLS sedaj, ko so se vezali z velekapitalistično stranko radikalov, res pomagali in izboljšali njihov obupen položaj, kakor so to obetali na raznih shodih.

Stara pesem, da klerikalne obljube ne pomenijo nič, se zopet krepkeje ponavlja. Ni čudno, če smo občani postali ogorčeni nad klerikalno politiko, ki nam je namesto dobrot prinesla v občino le šibo gerentstva, ki ne upošteva želj in upravičenih prošenj nas občanov. Širši javnosti je že znano, da večina nas občanov zahteva odpravo gerentstva in takojšen razpis občinskih volitev, potem katerih bi se izvolil zakoniti občinski odbor in župan, v katerega bomo imeli zaupanje, ker bo domačin. Toda klerikalci zavlačujejo razpis volitev in se ne brigajo za naše zahteve, čeprav občinsko gospodarstvo dan za dnevom propada.

Odobravamo pa stališče in delo SDS, ki uvideva naše težnje in se bori najodločneje skupno z nami za naše pravice in za razpis takojšnjih volitev, kar naj ima za posledico odpravo gerentstva, katero povzroča občini ogromne izdatke. To bo edini izhod iz težkega gospodarskega položaja, v katerem se danes nahaja naša občina po krivdi SLS.

Zato bodi naše geslo: Pod zastavo SDS vztrajati v borbi za našega ubogega občana do skrajnosti! Ne bojimo se še hujše borbe, ker smo prepričani, da je pot, po kateri hodimo, edino prava. Nujno je potrebno, da se tej borbi priključite še vi vsi, ki imate čut in pravo razumevanje za to, da je treba človeku res pomagati in ne samo obetati, kakor to znajo klerikalci.

Pripomniti moramo, da se je nedavno neki odlični pristaš SLS v laškem okraju izrazil, da je klerikalna politika v občini Sv. Krištof popolnoma napačna in pogubonosna za občinsko gospodarstvo. Pripomnil je, da te politike ne odobrava in da se zato ne bo več politično udeleževal.

Če že eksponenti SLS pripoznavajo, da je njihova politika na napačni poti, je to znamenje popolnega poloma SLS. Zato vsi pod zastavo SDS, ki bo temeljito pometla z vsem, kar je občini škodljivega. Bivši klerikalec.

Prva občinska seja v Sodražici pod vodstvom naprednega župana

Sodražica, maja.

Po več kakor 30 letih se je vršila 1. t. m. zopet seja občinskega odbora pod vodstvom naprednega župana g. Evgena Ivanca, tukajšnjega odličnega trgovca. Potek s toliko nestrpnostjo in radovednostjo pričakovane seje bo gotovo zanimal vse sodraške občane.

Ob otvoritvi je župan g. Evgen Ivanc v pozdravnem govoru na polnoštevilno zbrane odbornike izrazil nado, da bo izginilo iz domačega občinskega parlamenta strankarstvo in da se bo vršilo le delo za gospodarski procvit naše občine.

Odborniki so nato odobrili znesek 200 Din za nesrečne brate Bolgare. Občinski svetovalec g. Oberstar je razvil program Gospodarskega kluba, ki gre za tem, da se dvigne domača obrt, oziroma industrija. Zato nam je potrebna tovarna postaja v Žlebiču in ceste z oddaljenimi kraji, kakor so Loški potok, Prezid itd. Že v avstrijskih časih so upoštevali našo domačo obrt —

suho robo, ki ji danes moramo posvetiti še več pozornosti, da jo telnično izboljšamo. V kmetijski in obrtni nadaljevalni šoli naj bi se otroci in mnogoštevilni vajenci do dobra priučili domači obrti. Ustanovi naj se zdravstveno okrožje s stalnim zdravnikom. Težka naloga čaka občinski odbor z regulacijo Bistrice, ki povzroča s svojimi poplavami škodo skoro vsem krajem občine. Pota naj se urejujejo po občinskih odbornikih, ki prebivajo v dotičnem kraju. Stremeti moramo za vodovodom in elektrifikacijo trga. Na koncu se je spomnil g. Oberstar bednega stanja občinskih revežev ter farne cerkve.

Sledilo je konstituiranje posameznih odsekov, kjer se je pokazala enotnost vseli strank z željo po resnem gospodarskem delu.

Pestra je bila zadnja točka dnevnega reda: slučajnosti, pri katerih se je po vsestranskem razgovoru sprejelo mnogo dobrih sklepov. Z veseljem je pozdraviti uvrstitev ceste Mala Slivca-Sv. Gregor-Sodražica med deželne ceste druge vrste. Občina ima 1 km te ceste v svojem območju in je pripravljena prispevati zakonito tretjino stroškov. Celokupen občinski odbor je pooblastil župana in njegovega namestnika: da po § 80. občinskega reda lahko po priporočilu nadzornikov ukažeta tlako.

Potek seje je bil miren in je nudil sliko stvarnega razpravljanja o splošnih občinskih koristih, tako da smo sodraški volilci lahko z novim naprednim županom in njegovim odborom zadovoljni. Ker so seje javne, je želeli, da bi se jih večkrat udeleževali volilci in se s tem prepričali, da delajo njihovi zaupniki v občinskem parlamentu le v njihovo korist. Volilec.

Shod klerikalnih zaupnikov v Črensovcih

Kaj bo z regulacijo Mure in kaj z agrarno reformo? — Ukradeno kolo. — Izpred cerkve v zapor.

Črensovci, 4. maja.

V četrtek so imeli klerikalni zaupniki shod, na katerem je poročal svojim ovčicam poslanec g. Klekl. Kakor običajno so klerikalni zaslepljenci tudi tokrat mirno požirali vso samohvalo klerikalnih voditeljev in njihovo jadikovanje o ogromnem delu za narod, ki ga več ni mogoče zmagati. Seveda, klerikalni zaupniki niso razmišljali, ali se jim predočuje čista resnica ali pa se jim resnica prav po klerikalno zavija. Seveda tudi nas demokratov niso pustili pri miru. Krščanska morala zahteva, da je treba udrihati po vseh, ki ne trobijo v njihov rog. Hvaležni pa smo jim, da so zopet priznali, da demokrati, oziroma združena KDK postaja najresnejši klerikalni konkurent. Da, o tem se bodo klerikalci še jasneje prepričali, saj se že njihova najtrdnjša postojanka pričinja majati. Nekateri možaki na tem shodu pa so bili vendarle pogumni in so stavili g. poslancu vprašanje, kaj bo z regulacijo Mure. Odgovor je bil: «Ljudje krščanski, počakajte, potrpite, vse pride enkrat na vrsto...» Tudi glede agrarne reforme so stavili posamezniki vprašanja in dobili odgovor: «Tudi to se bo rešilo. Maribor nas zapostavlja. Z Mariborom je težko delati...» Da taki odgovori zborovalcev niso zadovoljili, bo menda jasno.

Ko so se zaupniki razhajali, je eden zaman iskal svoje kolo. Kolesa ni bilo nikjer. Zadeva s kolesom je prišla pred orožnike, ki so stvar kmalu pojasnili tako, da sta dva mlajša vernika, ko so drugi v sobi poslušali govornika, ocenila neko novo kolo in sklenila, da si ga izposodita. Ker ga pa sama ne bi mogla rabiti, sta hitro iskala dobrega kupca, ki bi jima takoj izplačal lepe denarce. Sreča ni bila mila tatičema. Orožniki so ju kmalu izsledili in so še pravočasno zabranili prodajo kolesa.

Drugega dne namreč, ko ima god sv. Florijan, so se vršile v cerkvi slovesnosti in gasilske svečanosti, katerih sta se udeležila tudi prijatelja tujih koles. Kako sta pa bila presenečena, ko sta nenadoma morala izpred cerkve z orožniki v Doljno Lendavo v sodne zapore.

Preganjanje duhovnikov s strani SLS

L a š k o, maja.

Klerikalno časopisje vedno bruha ogenj proti SDS, češ, da je ta proti duhovnikom, cerkvi itd. V dokaz, da je nasprotno res, priobčujemo resolucijo, naperjeno proti župniku pri Sv. Miklavžu pri Rimskih toplicah, katera se je sestavila na inicijativo tamkajšnjih klerikalnih vodij in katero je oddal na knezoškofijski ordinarijat v Mariboru neki znani eksponent SLS:

«Visokočestiti knezoškofijski ordinarijat v Mariboru.

Da niso župljani župnije Sv. Miklavž nad Laškimi najslabši ljudje, se damo pred nepristransko sodišče postaviti in soditi. Večkrat pa smo že prosili visokočestiti knezoškofijski ordinarijat v Mariboru, da bi nam blagovolil našega čestitega g. župnika Jakoba Čobaška zamenjati z drugim gospodom, toda vedno zaman; dovolimo si ponovno na naslov obračati se in prositi, da se to zgodi iz sledečih razlogov:

1.) G. župnik noče hoditi sprevidat umirajoče takrat, ko mu to stranke naznanijo, oziroma prosijo, in jih je na ta način umrlo že več nesprevidenih, odnosno smo šli k sosedni župniji si iskat duševnega pastirja. Umrli so pa ti, ki niso bili sprevideni, odnosno ne tisti čas, ko bi čestiti gospod Jakob Čobašek to lahko storil in izvršil: Vrečko, J. Knez, Janez Cepuš, Neža Terbovc, Julijana Zeme, Marija Centa ter M. Deželak. Za umrlo Marjeto Zupan iz Povčenovega štev. 16 je prišel sin h g. župniku, da bi šli na spoved in deliti Sv. zakramente za umirajoče eno nedeljo, in ta mu je rekel: V četrtek pridem! Ta hiša je bila prisiljena, da si je šla duhovnika iskat v sosedno župnijo g. Franca Tropa pri Sv. Marjeti. Ko je šla prosit g. župnika Marija Pajk, da bi šli sprevidet njenega bolnega moža, je dobila odgovor: Kaj ti je, da me nadleguješ, ali si nora? Na otroke, na katere ima kakšen srd, ga kar od spovednice nažene; dokaz Franc Lapornik, 12letni šolski učenec. Ko pa je prišla k spovedi Pavla Lapornik, je bila vprašana, kaj se pogovarja s sosedovo deklino, ko prideta skupaj. Ta je odgovorila: Pogovarjali sva se, da imajo 16 prasat. In g. jo je vprašal: Ali od ene ali dveh presic?

2.) Ko pridejo k spovedi žene, hoče duhovnik vedeti le grehe njihovih mož, zato pa večina Šmiklavčanov hodi k spovedi v sosedne župnije. To leto pa je s prižnice oznanil sledeče: Kdor hoče iti k spovedi za Veliko noč kam drugam nego pri domačem župniku, mora imeti dovoljenje od dekana, odnosno od škofa. S prižnice se je reklo: Kdor gre za Veliko noč k spovedi in potem pa zopet greši, stori božji rop. V Laškem so bile duhovne vaje za dekleta. Ko pa je na to prišla katera k spovedi k našemu župniku, je slišala, da mora isto spoved, ki jo je izvršila pri misijonarju, ponoviti še enkrat. S prižnice se slišijo cele filozofske cvetke: Ta nima obrti, pa še ima učenke, bodo že orožniki naredili red. Čuje se tudi izraz, da smo župljani volkovi, kar se je slišalo 4. marca 1928. G. župnik ima le samo kuharico in nikogar drugega v župnišču in farani zapazijo v pozno noč, da se pogovarja z njo pri svoji postelji ob smelju in so tozadevne priče na razpolago. Pri adventni spovedi se je zapazilo samo en dan, to je: Trikrat jim je pri opraviilu sv. obhajila padlo Sv. rešnje telo iz rok na stopnice, pa so le kar pobrali, pa nič na to stopnice osnažili, kakor to zahtevajo predpisi in strah božji. G. župnik se nenavadno jezi in prepira z organistom celo v zakristiji in v takšnem stanju gre potem k mizi Gospodovi. Sram nas je bilo, ko so šli pred 14 dnevi obhajati Ivana Flisa, rojenega leta 1903. v Lazišu štev. 24, in sicer kar sami; so si tudi svetili sami, in sicer zato, ker sta si nekaj v jezi z organistom. Rekel je tudi napram organistu, da zato težko vidi njegovo ženo, ker ima robec na glavi nazaj zavezan, in to po starem.

Iz navedenega je razvidno, da se s takim župnikom ne moremo razumeti, ker smo vajeni reda in običaja, kot je pri naših čestitih sosedih, in radi

Svila.

Če se s svilo pravilno postopa, bo vzdržala dolgo in se ne bo potrgala niti razpala.

Radi tega svila ne sme priti v vročo vodo, ampak jo je treba nalahko premečkati v mrzli raztopini „RADIONA“.

Ker je „RADION“ izredno sredstvo za pranje, je tak način pranja popolnoma zadosten, da svilo čisto opete.

Po takem pranju se svila izpere v mrzli vodi, a prvi taki vodi se doda malo kisa, da se pokažejo barve v svojem pravem sijaju.

Posebno važno je, kako se svila suši. Svilo je treba zaviti v platno in gladiti z likalnikom, ko je še malo vlažna. Tako bo svila ohranila svoj sijaj.

tega vljudno prosimo, da se ta gospod zamenja z drugim. Omeni se še. Vse je šlo volit na volišče na dan 8. dec. 1927. za obč. volitve obč. Marija Gradec; ta g. ni šel, pa še celo organistu je branil!

To izjavo vedno trdimo in podpišemo!»

Sledijo podpisi.

Dne 9. aprila so odposlali farani, manj zagriženi pristaši SLS, ki niso zadovoljni s politiko oblasnega poslanca SLS g. Matevža Deželaka pri Sv. Miklavžu, naslednjo resolucijo:

«Sv. Miklavž, dne 9. aprila 1928. Prečastiti knezoškofijski ordinarijat v Mariboru. Z ozirom na pritožbe nekaterih faranov fare Sv. Miklavž nad Laškimi v zadevi g. župnika Jakoba Čobaška, da ta izvršuje razne nepravilnosti, ki niso v skladu z verskimi predpisi in na podlagi katerih dokazil naj bi se g. župnik premestil, oziroma zamenjal z drugim gospodom, si usojamo vljudno prositi knezoškofijski ordinarijat, da nam g. župnika ne premesti, ker bi to pomenilo politično preganjanje ter bi si prišli verniki v medsebojno nasprotje. Z odličnim spoštovanjem!» Slede podpisi faranov.

Iz zadnjega odstavka prve resolucije je razvidno, da je padel g. župnik v nemilost pri SLS zaradi tega, ker se ni udeležil občinskih volitev. Z zanimanjem se pričakujejo nadaljnje odredbe knezoškofijskega ordinarijata. V primeru, da se bo prizadeti župnik premestil, bo vsa javnost prepričana, da je pričela SLS na ljubo posameznim eksponentom klerikalne politike najgršo gonjo proti vsem onim župnikom, ki se smatrajo kot namestniki božji in ne kot hlapci SLS.

Lakota tudi v Prekmurju

Oblasni odbor je prezrl Prekmurje. — Klerikalni poslanci mirno gledajo, da siromašni narod strada.

Dolnja Lendava, maja.

Prekmurje se smatra vobče kot bogata pokrajina. To pa nikakor ne odgovarja resnici. Dejstvo je, da so v sredini Prekmurja, okrog Murske Sobote, ljudje malo premožnejši, a Goriško in Dolinsko pa je revno; tam domujeta beda in siromaštvo. Pomisliti je treba, da je kmet — vzemimo Dolinsko Prekmurje od Beltinc do Dolnje Lendave — ki ima okrog 10 oralov zem-

lje, že bogatin. Redki pa so že posestniki, ki bi imeli čez 15 oralov zemlje. Večina kmetov ima komaj do pet oralov. To so naša prekmurska posestva. Pri tem majhnem posestvu je pri hiši navadno od pet do deset družinskih članov. Da se naš narod vendarle nekako preživlja, se ima zahvaliti svoji grudi, ki je v resnici prav rodovitna. Prekmurški kmet pa je tudi priden in delaven ter s trdom in neumornim delom preživlja svojo mnogoštevilno družino, kadar mu je Bog usmiljen. Kadar pa nas udarijo nezgode in nesreče, se pojavi tudi pri nas občutno pomanjkanje.

V takem žalostnem stanju smo baš sedaj. Preteklo leto so bile pri nas povodnji, ki so nam pobrale pridelke. Pritisnila je suša in požgala naš kruh. Pojavile so se poljske miši in opravile žetev. Kmet ni imel kaj pospraviti in sedaj tudi nima kaj jesti.

Prosili smo za strup zoper miši, a gospoda je ostala gluha za naše prošnje. Prosili smo za semensko žito po znižani ceni, a Maribor nam je odgovoril, če nočemo kupiti žita drago, nam ga ni treba. Če smo se obračali na naše poslance in jih prosili ter opominjali na njihovo dolžnost, so nas pobožali po glavi in nas tolažili, da je potrpljenje božja mast. Mi moramo vedno potrpeti! Ko so klerikalci v opoziciji, moramo počakati, da pridejo v vlado, in ko so v vladi, moramo potrpeti, ker baje ne gre vse naenkrat, dasi so že nad poldrugo leto v vladi. Prekmurci čakamo, čakamo ter trpimo pri tem glad, pomanjkanje in preganjanje.

Naš narod po državi strada. Vlada je določila gladojučim podporo. Pri tem je postopala strašno pristransko in je delila obilno odporo bogatim srbijanskim oblastem, prečanskim pa je vrгла drobtine. Da sta med temi prečanskimi oblastmi tudi obe slovenski, je razumljivo, saj slovenski klerikalci s svojim ministrom potiskajo naprej radikalni voz in Slovenci smo jim deveta briga. Neko malenkost sta dobili tudi naši oblasti, a še to malenkost klerikalni oblasni odbor pristransko podeljuje.

Naši klerikalci v Prekmurju se silno radi hvallijo, njihove «Novine» so polne, oziroma so bile polne zanosne samohvale. Niso nam pa še povedale, koliko so dobili podpore od 100 milijonov dinarjev gladojuči Prekmurci. Mi povemo: nič! Naši poslanci, ki žive med ljudstvom, ki vidijo vso žalostno revščino, vse siromaštvo, ki čujejo na svoja lastna ušesa težke kletve varanega

volilca, niso odprli še nikdar ust in povedali: gospodje ministri, visoka vlada, oblastni odbor, tudi naš narod strada, dajte tudi njemu koruze!

Imamo na dlani več tipičnih primerov stradalajočih. Danes navedemo le en primer. Na željo pa gospodi še postrežemo.

V vasi ob Muri živi vdova s štirimi otroki, ki še niso za delo. Ima svojo kočo, a zemlje nič. Kruha že dolgo ni pri hiši, še manj je masti in drugih priboljškov. Otrok je prišel v trgovino in

kupil za jajca 1 kg koruzne moke, češ, mati bodo skuhalo žgance in jih bomo jedli nezabeljene. Že dalje časa živimo samo ob prazni juhi. Kakor rečeno, le en primer. Strada pa v Prekmurju vsaka deseta družina. Ubogi otroci pohajajo v šolo lačni, izstradani in oče obupno zre v bodočnost, ki ne obeta nič dobrega...

Gg. poslanci, kje ste? Narod godrnja in terja od Vas dejanj za dane obljube.

Pot v Kanado

Negreville, 14. aprila.

Iz vseh krajev Slovenije smo se zbrali dne 16. marca t. l. v Ljubljani v Kolodvorski ulici z namenom, da gremo v tujino služiti si kruh za naše otročiče, žene in starše. Pri odhodu je marsikomu bilo solzno oko, ko se je moral ločiti od naše ljubljene slovenske domovine. Potovanje smo imeli lepo. V Parizu nas je presenetil silen promet. Takšne množine avtomobilov še nismo videli in smo morali biti zelo previdni, ko smo stopali po ulicah. Ko smo dospeli v mesto Cherbouurg, smo imeli malo odmora; ponoči smo se vkrcali na parnik, kjer smo bili porazdeljeni vsak na svoj prostor.

Parnik je bil moderno opremljen in zelo udoben. Pripeljal nas je v osmih dneh čez morje v Halifax, kjer so nas kanadske komisije natančno preiskale, na kar smo stopili v lepo opremljene železniške vozove. Vožnja po železnici je bila prav prijetna, vendar so nas zaradi dolge vožnje začeli na večjih kolodvorih sopotovalci zapuščati, tako da nas je do nameravanega mesta pripelo prav malo. Nekateri so se pač ustrašili predolge vožnje po neobljudenih krajih. Vozili smo se dva dni po pokrajinah, kjer nismo videli skoro ničesar drugega kakor jezera ter sem in tja kakšno kočo. Med vožnjo smo videli tudi precej snega in jezera so bila še zamrznjena.

Ko smo dospeli 3. aprila v mesto Winnipeg, nas je tam že čakal zastopnik naše države dr. Ivo Jelovič, ki je bil z nami zelo prijazen ter nam je dal vsa potrebna pojasnila. V Winnipegu smo bili večinoma sami Slovani oddeljeni za mesto Edmonton, kjer so nas razdelili na vse strani na farme.

Na farmi, kjer sem sedaj, imamo lepo delo; samo malo mraza še imamo, vendar se že bližajo topli dnevi. Teško pa nam je, ker ne znamo tujega jezika. Tu so večinoma Angleži, Slovanov je zelo malo. Tu in tam se dobi kak Nemeč, da se človek razgovori z njim. Znanje nemščine nam pride zelo prav, ker tudi mnogi Angleži govore nemško. Zabave imamo tukaj tudi dosti, zlasti z lovom. Zajcev in lisic je tu mnogo več kakor v naši dragi domovini in vrhu tega je lov prost. Mnogo je tu divjačine z dragoceno kožuho. Ne manjka se jerebic, fazanov in divjih rac. Vse te živali so v splošnem malo večje kakor pri nas doma. Kako bomo kaj lovili, bom poročal prihodnjič.

Mnogo pozdravov pošiljamo bralcem in bralkam «Domovine», bratom lovcem ter našemu predsedniku Slovenskega lovskega društva gosp. dr. Ivanu Lovrenčiču.

Tone Krašovec, Jože Brezovar in Alojzij Jakše.

Nalivi in povodnji v Prekmurju

Dolnja Lendava, 4. maja.

Prvi maj nas je pozdravil s silnimi nalivi. Vse vode so močno narasle in nižji kraji so se spreminili v jezera. Posebno besnel je Kobiljanski potok, ki je narasel na tri metre nad normalo. Nalivi so prišli od tega, ker se je pri Prosenjakovcih utrgal oblak, zaradi česar je bil tak dež, kakršnega niti stari ljudje ne pomnijo. Pošta v Prosenjakovcih je telefonično obvestila Doljno Lendavo o nevarnosti, ki preti zaradi velike množine vode. Že zvečer se je privabila proti Dolnji Lendavi silna množina vode v potoku, ki se je kakor običajno razlila po vsej nizki okolici Dolnje Lendave.

Silno je narasla tudi Mura, ki je daleč na desno in levo poplavila obrežne kraje. Divje

deroča voda je odnesla s seboj razne predmete, kakor steklenice, les, razno posodo, mizarstvo orodje in drugo, kar znači, da je tam nekje v Alpah istotako silno deževalo.

Narasla voda je grozila posameznim vasem. Posebno so bili v nevarnosti Kot, Kapca, Gaberje in Hotiza. Ob polnoči, ko je voda še vedno prihajala, so v Kotu in Kapci budili ljudi z bobnanjem in hiteli utrjevati nasipe. Največja je bila voda v četrtki; narasla je čez tri metre nad navadno višino.

Ta poplava je letos že druga ter je napravila dosti občutno škodo. Travniki ob Muri so poplavljeni in blatni. Ljudje so že posadili koruzo in krompir, kar je najbrže tudi uničeno. Če bo sploh mogoče, bo marsikje treba vnovič saditi koruzo in krompir. Tako smo letos že takoj v začetku novega življenja v prirodi občutno prizadeti, kar bo še povečalo težko gospodarsko krizo, v kateri se nahajamo.

ZANIMIVOSTI

× **Slovenec ameriški letalec.** V zrakoplovni družbi Združenih držav je tudi Slovenec Jurij Kraigher. Morja sicer še ni preletel, toda pravi, da bi ga, če bi imel na razpolago pripravno letalo in ljudi, ki bi njegovo podjetje podprli z denarjem. Rojen je bil Kraigher v Postojni na Krasu. Po dovršeni realki je šel na Dunaj študirati tehniko. Študiral je tudi v Nemčiji in se bavil z letalstvom. Po izbruhu vojne je bil prideljen letalski službi v avstro-ogrski armadi. Ko ga je avstrijska armada poslala v aeroplanu na fronto, je popolnoma izgubil avstrijsko smer, ki mu ni dišala, in se je končno znašel v Srbiji. Kot jugoslovenski kapetan-letalec se je poslovil od domovine in šel v Ameriko, kjer se je v letalstvu precej uveljavil.

× **Zastrupljenje z radijem neozdravljivo.** Amerika je običajno polna čudnih dogodkov. Te dni govori vsa Amerika o procesu, ki se vrši pred enim newyorških sodišč. Gre za tožbo petorice žensk proti uglednemu newyorškemu podjetju Radium Company. Te ženske so namreč doslovno obsojene na smrt in zahtevajo od družbe veliko odškodnino v znesku 1,250.000 dolarjev. Vse prizadete ženske so bile zaposlene kot preproste delavke v tovarni in tam so si nakopale neozdravljivo bolezen, zastrupljenje z radijem. Zastrupljenje je v takem stanju, da je vsaka zdravniška pomoč brezuspešna. Priznani zdravniki so izjavili, da so se ženske zastrupile z radijem in da je zdravljenje nemogoče. Radij je ženske telesno popolnoma upropastil, uničil vse živčevje in se zajedel v kosti. Zdravniški izkaz navaja, da so vse ženske obsojene na neizogibno smrt. Počasi bodo hirale in umrle v strahovitih mukah. Tovarna, v kateri so bile ženske zaposlene, izdeluje v glavnem ure, opremljene s kazalom in kazalci, ki se ponoči svetijo. Delavke so to snov, v kateri se nahaja radij, ki pozroča svetlobo, lepile in barvale na kazalce in kazalo. To delo se opravlja z navadnim čopičem, nesrečne žrtve pa so imele večkrat navado, da so čopič pomočile v usta. Vodja oddelka je bil baje tako brezvesten, da je delavkam zatrjeval, da je snov neškodljiva. Tako vsaj zatrjujejo ženske. Družba se seveda upira visoki odškodnini, češ, da je cela stvar zastarela. Ameriški zakon namreč določa, da je treba vsako tožbo za odškodnino vložiti najkasneje dve leti po nesreči ali poškodbi. Delavke so pa tožbo vložile šele po petih letih. Nasprotno pa navajajo tožiteljice, da se opazi uničujoči vpliv radija šele po letih in da zastrupljenja po dveh letih pač ni mogoče ugotoviti. V ameriški javnosti z velikim zanimanjem čakajo na izid razsodbe.

× **Političen umor na Bolgarskem.** Po nekkih vesteh iz Sofije je bil v Bolgariji izvršen atentat na makedonskega vodjo Mihajlova, moža Mencije Carniču, ki je, kakor znano, na Dunaju ustrelila Todorica Panico. Mencija Carniču je bila pred dunajsko poroto oproščena in se je kmalu vrnila v domovino. Toda njeni nasprotniki niso mirovali in zagrozili so ji s krvavo osvetlo. Svoji po-

BOLNIM,

slabim, nervoznim, oslabelem, onim, ki se hitro utrudijo. 114

(Moškim, ženskam in deol.)

Človeški organizem ohrani zdravje, moč in delovno sposobnost samo dotlej, dokler so njegove življenske žleze zdrave in dokler normalno funkcionirajo. Slabe, bolne, od ekscesov preuטרujene, ali pa že od rojstva nerazvite žleze ne nasičajo organizma z dragocenim fermentom v potrebni količini, radi česar se življenski tonus pri vseh elementih organizma zmanjšuje, krvni obtok in izmenjava snovi zastajata in v organizmu se usedajo od časa do časa neodstranjeni sečna kislina, urati in drugi strupi vsled motene izmenjave, ki povzročajo slabost, naglo utrujenost, bolezn, predčasno ovenelost, starost in celo smrt. Na srečo pa so sloviti učenjaki, kakor Broun-Sekar, Kario, Gilbert i. dr. s pomočjo poskusov dokazali, da se z nasičenjem organizma s fiziološkim ekstraktom (kakor «KALEFLUID» D. Kaleničenko) iz življenjskih žlez mladih, močnih živali povrača zopet mladostna sila. Dr. S. Voronov pravi: «Te življenske žleze vlivajo v krvni tok specialne fermente in hormone energije, ki tudi povrnejo normalno delovanje pri vseh celičnih organizmih, vlivajoč vanje plamen mladeniške moči in vesel občutek polnega življenja. Po nasičenju organizma s fermenti energije začno vse ostale sekretarne žleze, dejali bi, motorji, energično delovati, in posledica tega je, da se organizem naglo ozdravi od vsake bolezn, vrne se delovna sposobnost, nesposobnost, starost, da, celo smrt pa se pomaknejo za leta nazaj.»

Torej, zakaj uporabljajo medicinski krogi vsega sveta pri milijonih bolnikov «KALEFLUID» kot močno, krepčajoče in moči vračajoče sredstvo za čas bolezn in po bolezn, a zlasti v primerih slabega delovanja sekretornih žlez, fizične in živčne oslabelosti, nesposobnosti vsled starosti, močne malokrvnosti? Zato, ker «KALEFLUID» pomlaja in krepi vse elemente organizma, vračajoč izgubljeno zdravje in moč.

«KALEFLUID» čisti kri, od strupov narušeno izmenjavo, odstrani fizično, duševno in moralno utrujenost, pospeši obtok krvi in presnavljanje materije, razkrajja in odstranjuje iz organizma sečno kislino, urate in druge strupe, ki povzročajo bolezn. «KALEFLUID» stimulira apetit, pospešuje spanje in normalno funkcioniranje srca, krvnih žil, obisti, jeter in organov za prehrano in dihanje.

«KALEFLUID» povečuje delovanje stržena, ki ustvarja rdeča krvna telesa in s tem obnavlja kri, povečuje delovno sposobnost in periodo aktivnega življenja.

Vobče je «KALEFLUID» potreben vsem onim, katerih organizem je nagnjen k obolenju, zahteva pa stalen povratek moči, ki jih izčrpavajo nevrastenija, nevralgija, bolezn v srcu, v žilah, artitske in revmatične bolezn.

Po kurzu zdravljenja s «KALEFLUIDOM» prenehajo same po sebi: utrujenost, nervoznost, nesposobnost za delo, bolezn, razburjenost ali potrost, ki so posledica življenskih ekscesov telesa in uma, grenkih spominov in tuge. In prejšnji trpin postaja zopet zdrav, sposoben za delo in uživa vse radosti življenja mladih dni.

G. zdravnikom «KALEFLUID» gratis in franko zaradi preizkušnje.

Brezplačno franko detajlna literatura «Pomlajevanje» in izdravljenje organizma z medicinskimi vidikov.

«KALEFLUID» je odlikovan s 5 Grand prix in 5 velikimi zlatimi kolajnam.

Važna opomba. Tajnost pridobivanja iz življenskih žlez visokozdravilnih fermentov je poznana samo D. Kaleničenku. Radi tega se varujte vseh malovrednih, večsih celo zdravju škodljivih ponaredb in zahtevajte samo naturalni «KALEFLUID» D. Kaleničenka.

«KALEFLUID» se dobi v lekarnah vseh držav. Za obveščena adresirati: V Franciji: «Société Kalefluid D. Kaleničenko, Neuilly s-Seine pres Paris 7, rue de L'Quest; v Angliji: London S. V. 7, 65 Harrington Hardens, General Agency 3, of Kalefluid; v Nemčiji: W. Andrejew, Berlin, Charlottenburg, Niebuhrstr. 75; v Jugoslaviji: Beograd, Bitoljska ulica 5, Miloš Marković.

kojnega Panice so dolžili umora Mihajlova in po neki vesti so ga sami spravili s sveta. Na drugi strani se pa zarjuje, da je postal Mihajlov žrtev samega Protogerova, vodje makedonskega pokreta. Baje je prišlo v zadnjem času med Protogerovom in Mihajlovom, ki sta si bila do sedaj prijatelja, do nesporazuma. Mihajlov je prestopil v nasprotni tabor in ker je bil Protogerovu nepoti, ga je dal ta umoriti.

ZA SMEH IN KRATEK ČAS

Otrokova sodba.

Učiteljica je med odmorom izpraševala otroke po domačih novicah. Na vrsto je prišel tudi Vgrinov Tonček, ki je sramežljivo pogledal v tla in ni hotel odgovoriti.

«No, kar povej!» mu je učiteljica prigovarjala. «Fanta bomo dobili», mu je končno ušlo z jezika.

«Kako pa veš, Tonček?» je ljubeznivo poizvedovala.

«Ko so lani mama zboleli, smo dobili punčko, letos pa ata ležijo, zato bomo dobili fantka.»

Otroška radovednost.

Oče je očital otroku: «Ko sem bil v tvojih letih, še nisem znal lagati.»

Otrok (radovedno): «Kdaj si se pa potem naučil?»

Strah pred očetom.

Mati (otroku): «Ljubi Bogec je vseveden in te vselej vidi, kadar si poreden.»

Otrok: «Seveda me vidi, ampak očetu ne bo povedal, da bi me natepel.»

Odkritosrčnost.

Skopulja (na obisku pri svojih vnukih): «Ali kaj molite, otroci, za svojo staro mater?»

Starejši vnuk (otožno): «Molimo že, pa nič ne pomaga...»

Skopulja: «Zakaj ne, Janezek?»

Vnuk: «Zato, ker nam že zopet niste ničesar prinesli.»

Plitvo jezero.

Tujec se je ustavil ob jezeru v neki dolinici ter je vprašal tamošnjega seljaka, ali ve, kako je jezero globoko.

«Ne vem», mu je odgovoril. «Lahko pa sami vidite, da sega voda racam in gosem komaj do trebuha.»

Pomanjkanje prostora.

Gospa (mlekarici): «Zakaj ni nikdar smetane na mleku, ki mi ga donášate?»

Mlekarica: «Zaradi pomanjkanja prostora, ker vam dajem vedno zvrhano mero.»

Blagoslovljen zakon.

Prijatelja sta se menila o bivšem sošolcu, ki se je poročil, čim je zapustil šolo.

«Pravijo, da ima mnogo otrok», je namignil prvi.

«Toliko, da ga nazivajo 'učitelj', kadar jih vede na sprehod», mu je drugi odgovoril.

Listnica uredništva

Škofja Loka-Virmaše. Ne razumemo, kaj hočete s sliko.

Ribnica. Glede stroškov se pritožite na sodišču, če mislite, da vam niso po pravici naloženi.

Brezje pri Rajhenburgu, Sromlje in Rimske toplice-Šmarjeta. Prepozno prispelo!

Križevci (Prekmurje). Če bo mogoče, se bo dala slika kliširati.

MALI OGLASI

Redka prilika!

Išče se šivilja, stara 20 do 26 let, zapuščena, brez imetja, brez bližnjih in daljnjih sorodnikov, v svrhu možitve z državnim nameščencem vdovcem, ki ima lastno premoženje. — Resne ponudbe s sliko na upravo «Domovine» pod šifro «Varčnost in zvestoba». 118.

Žimnice (modroce)

vrhnje in spodnje, otomane, razne divane, žimo, afrik, cvilih in vse potrebščine prodaja najceneje tapetnik Rudolf Sever, Ljubljana, Marijin trg 2.

Majhno posestvo

naprodaj: hiša, sadonosnik, vinograd, njiva. Kdor želi kupiti, naj se oglasi pri županu v Župentincih, okraj Sv. Anton v Slovenskih goricah, ali pri železničarju Cimerlajtu v Ormožu. Cena po dogovoru. 112

Znanja želi

z mladenko, ki bi imela nekoliko premoženja, mladenič, izučen pekovskega obrta, v svrhu otvoritve pekarije. Zelitev ni izključena. — Ponudbe na upravo «Domovine» pod «Prava sreča 38». 117

Vabilo na občni zbor

Hranilnice in posojilnice pri Mariji Snežni na Velki, r. z. z n. z.,

ki se bo vršil v uradnih prostorih dne 12. maja 1928. ob 15. uri s sedečim sporedom:

1. Citanje revizijskega poročila
2. Odobritev računskega zaključka za l. 1927.
3. Nadomestna volitev enega člana načelstva na mesto izstopivšega, in ravnotako volitev enega člana nadzorstva

Načelstvo.

Protipotresu

se ne moremo braniti. — Zato se vsak previden gospodar zavaruje pri edini zavarovalnici, ki sprejema ta rizik

Royal Exchange Assurance

angleški zavarovalni družbi

Ljubljana, Dalmatinova ulica št. 3.

Sprejemamo agilne zastopnike za vse kraje Slovenije. — Reprezentant: Aleksander knez. 107

L. Mikuš

Ljubljana, Mestni trg št. 15

priporoča svojo zalogo dežnikov in solčnikov ter sprehajalnih palic

Popravila se izvršujejo točno in solidno

Sprejmeta se 116

2 pekovska vajenca.

Radi nočnega dela v pekarni potrebna starost najmanj 17 let ter krepka in zdrava postava.

Parna pekarna Jakob Paušič, Novo mesto.

HALLO! Velika prodaja,

ra-nega manufakturnega blaga, ki traja samo mesec maj, krasno moško in žensko blago (stofi) ter vsakovrstno drugo blago ki se prodaja globoko pod nabavno ceno. Ne zamudite ugodnega nakupa.

Se priporoča trdka

ANT. SAVNIK, Škofja Loka.

Najstarejša in vodilna trdka

ALFA-SEPARATOR d. d.

(A. Penić)

Zagreb, Gunduličeva ul. 63

Telefon št. 24-13

Priznana najboljša tovarna mlekarških strojev in potrebščin, kakor: Originalnih Alfa-Separatorjev, Alfa-kant za transport mleka, Alfa brzopartnih kotlov ter vseh mlekarških potrebščin. Zahtevajte cenike! 103

Zastopstvo za Slovenijo: Mlekarna Kristof LJUBLJANA, Sv. Petra cesta št. 60.

V dosmrtno oskrbo sprejemem

človeka z imetjem. Priložnost za samce, stare ali prevžitkarje. — Pišite na upravo «Domovine» pod «Dobra oskrba». 117

Ugodna prilika!

Proda se nov, zidan kiosk na prometnem kraju, kjer se prodajajo tobačni izdelki, pivo v steklenicah, rezalkoholne pijače, mrzla jedila, južno sadje ter razne slaščice, radi bližine vojaškega vežbališča se prodajajo tudi vojaški predmeti. Ker je tam tudi igrišče Sportnega kluba Celje, je promet tudi ob nedeljah. Proda se s pravicami ali brez njih. Kiosk je pripraven tudi za kak rokodelski obrt. Dá se tudi v najem. Z vsemi pravicami se proda za 20.000 Din. — Natančnejša pojasnila daje Joško Mriasec, Lava 26, Celje. Za odgovor naj se priloži 2 Din v znakah. 115

ŽIMA

za modroce, najboljša in najcenejša, pri M. Masterl, tovarna žime, Stražišče pri Kranju.

Mlado lice

lahko ohranite do visoke starosti, ako ste za to skrbeli, predno je lice začelo veneti. Mladeniško svežost je treba varovati, dokler ne mine. Uporabljajte za nego Vašega telesa, Vašega lica, Vaš h rok in Vaših las:

I. Fellerjevo pravo kavkaško pomado za zaščito lica in kože. Ta pomada izgleda gube in brazgotine, dela kožo gibko in nežno, briše sledove staranja, ustvarja mladost in lepoto. Iznenadilo Vas bo, s kakšno brzino izginjajo solne pege, kožne brazde, rdečilo nosa, mozolji, zajedavci in drugi vsakovrstni nedostaki kože.

II. Fellerjevo močno pomado za rast las, ki preprečuje izpadanje las, prerano osivelost, čisti lasne luske, dela lase mehke, gibke in bujne ter pospešuje njih rast.

Za poizkus staneta 2 lončiča ene, ali po en lončič od vsake Elsa-pomade z omotom in poštno vred 38 Din.

III. Elsa-milo zdravja in lepote, ki ni samo parfimirano toaletno milo, temveč ima v sebi medicinsko preizkušane, dobro delujoče sestavine, ki prodirajo v Vašo kožo in vzdržujejo Vašo zunanost zdravo, lepo, mlado in mladeniško svežo. Fellerjeva prava mila zdravja in lepote so:

ELSA lilijino mlečno milo
ELSA ramenjakovo milo
ELSA glicerinsko milo
ELSA-boraksovo milo
ELSA-katranovo (šampon) milo
ELSA-milo za britje
Poizkusite jih! Nikdar ne boste rabili drugih mil!

Za poizkus stane 5 kosov Elsa mila z omotom in poštno vred 52 Din.

V Vašem lastnem interesu je, da pošljete denar naprej, kakaj pošiljatec po povzetju stane 10 Din več.

Naročila naslovite takole:

EUGEN V. FELLER

STUBICA DONJA, Elsatrg 360, Hrvatska

NAŠA POMLAD

Lakasti čevlji za vsako vreme in vsako priliko

9845—60725

Din
249[·]

za dopoldne

6875—60598

Din
229[·]

za popoldne

5855—60371

Din
229[·]

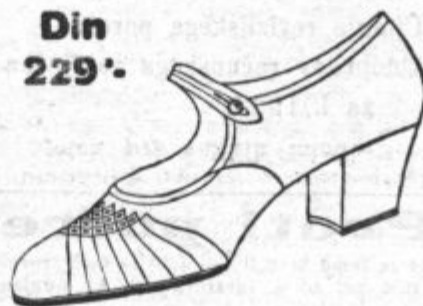
za zvečer

Barvasti čevlji za solnčne dneve

Din
229[·]

9665—80406

Modern drap ženski čevlj. Mehak usnjen podšiv. Noga dobi vitko obliko. Hoja postane prijetna.

Din
229[·]

6645—20571

Eleganten čevlj iz svetlosivega voljnega usnja. Na končini okusno okrašen, izpopolnjuje njegovo lepo obliko.

Din
229[·]

5645—80318

Posebno lep čevlj z mnogimi luknjičastimi okraski. V svetli drap-barvi z visokimi podpetniki. Za izprehode — najpriljubljenejši vzorec: zapadnih dežel.

Čevlji za sport in izlete

Din
249[·]

9635—40988

Obrobljen šivan nizki čevlj iz finega boks-usnja z nizkim podpetnikom in okusnimi luknjičastimi okraski.

Din
269[·]

9645—40062

Fin boks-čevlj z elastičnim gumijastim podplatom. Zelo prijeten pri velikih izletih.

Din
249[·]

9645—40723

Novost zgodnje pomladanske sezone v svetli drap-barvi. Okusni luknjičasti okraski na konci in peti. Nizek usnat podpetnik.

Čevlji za gospode za vsako priliko

Din
269[·]

9937—60991

Črn rob, šivan nizki čevlj z vulkaniziranim gumijastim podplatom. Za vsakdanjo uporabo in štrpac najbolj prikladen.

Din
269[·]

9937—40992

Ta čevlj ima zelo okusne okraske. Izdelan iz finega rjavega telečjega boksa.

Din
299[·]

4937—40099

Nizek čevlj z gumijastim crep-podplatom, bogato okrašen. V črni in rjavi barvi. Zelo prijeten pri hoji.

Din
299[·]

9637—13795

Zelo eleganten rob. Šivan nizki čevlj v čudoviti črešnjevo-rdeči barvi. Za vsako priliko kar najbolj prikladen.

Robota